

EVOLUȚIA PIETEI ASIGURĂRILOR

TRIMESTRUL III 2019

EVOLUȚIA PIEȚEI DE ASIGURĂRI

ÎN TRIMESTRUL III 2019

Notă

Acest raport prezintă evoluția pieței asigurărilor în primele 9 luni ale anului 2019.

Raportul este realizat pe baza raportărilor suplimentare, completate în baza evidențelor contabile și tehnico-operative, transmise de societățile de asigurare cu excepția capitolului referitor la regimul Solvabilitate II care este realizat pe baza raportărilor periodice de supraveghere transmise de societățile de asigurare care cad sub incidența acestui regim. Raportul este realizat pe baza raportărilor transmise de societățile de asigurare extrase până la data de 29 noiembrie 2019, cu data de referință 30 septembrie 2019, datele utilizate fiind date preliminare neauditate.

Ca urmare a rotunjirilor este posibil ca totalurile să nu corespundă exact sumei componentelor sau să apară mici diferențe față de variațiile procentuale indicate în grafice sau tabele.

Toate drepturile rezervate. Reproducerea informațiilor în scopuri educative și necomerciale este permisă numai cu indicarea sursei.

Autoritatea de Supraveghere Financiară, Splaiul Independenței nr. 15, sector 5, cod poștal 050092, București

TELVERDE: 0800.825.627

Internet: <http://www.asfromania.ro>

E-mail: office@asfromania.ro

CUPRINS

PIAȚA ASIGURĂRILOR	3
Piața asigurărilor în context european.....	3
Piața asigurărilor din România.....	7
I. SOCIETĂȚI DE ASIGURARE	9
I.1. Prime brute subscrise (AG și AV)	9
I.2. Contracte de asigurare	16
I.3. Indemnizații brute plătite de asigurători (IBP)	17
I.4. Rata daunei și a cheltuielilor	20
I.5. Rezerve tehnice	23
I.6. Lichiditatea societăților de asigurare	24
I.7. Reasigurarea	25
I.8. Date statistice sub regimul Solvabilitate II	26
I.9. Asigurările de locuințe	29
I.10. Asigurările de sănătate	30
I.11. Evoluția pieței de asigurări de răspundere civilă auto RCA, subscrise pe teritoriul României în primele nouă luni ale anului 2019	32
I.12. Clauza de decontare directă	38
II. Sucursale	39
II.1. Prime brute subscrise de către sucursale (AG și AV).....	39
II.2. Indemnizații brute plătite de sucursale (IBP)	40
III. Brokerii de asigurare și/sau reasigurare	41
III.1. Activitatea de intermediere în asigurări.....	41
III.2. Venituri obținute din activitatea de intermediere în asigurări	44

PIAȚA ASIGURĂRILOR

Piața asigurărilor în context european

Creșterea economică în UE a fost temperată de nivelul ridicat de incertitudine legată de tensiunile comerciale SUA-China, Brexit și alte riscuri geopolitice, care au influențat negativ producția industrială și sentimentul economic referitor la mediul de afaceri. Persistența unui nivel scăzut al inflației în zona euro și în UE a determinat declanșarea unei noi runde de achiziții de către Banca Centrală Europeană în septembrie 2019, ca element al politicii monetare de relaxare cantitativă. Aceasta a fost însoțită de o scădere a ratelor dobânzii pe termen lung, care au atins noi minime.

Conform Comisiei Europene, un factor care a contribuit la atenuarea ritmului creșterii economice în UE este încetinirea globală (inclusiv a economiei SUA) ce implică pe termen scurt o cerere mai redusă pentru exporturile din zona euro și contribuie la diminuarea creșterii economice.

Tabelul 1 Evoluția și prognoza PIB în perioada 2017 – 2021

	T1_19	T2_19	T3_19	2017	2018	Prognoza de toamnă			Prognoza de vară	
						2019 ^f	2020 ^f	2021 ^f	2019 ^f	2020 ^f
UE - 28	1,7	1,4	1,3	2,6	2,0	1,4	1,4	1,4	1,4	1,6
Zona Euro	1,3	1,2	1,2	2,5	1,9	1,1	1,2	1,2	1,2	1,4
România	4,9	4,3	3,2	7,1	4,0	4,1	3,6	3,3	4,0	3,7
Bulgaria	3,9	3,8	-	3,5	3,1	3,6	3,0	2,9	3,3	3,4
Ungaria	5,2	5,2	4,8	4,3	5,1	4,6	2,8	2,8	4,4	2,8
Polonia	4,7	4,1	4,1	4,9	5,1	4,1	3,3	3,3	4,4	3,6
Cehia	2,7	2,7	2,5	4,4	3,0	2,5	2,2	2,1	2,6	2,5
Germania	1	0,3	0,5	2,5	1,5	0,4	1,0	1,0	0,5	1,4
Marea Britanie	2,1	1,3	1	1,9	1,4	1,3	1,4	1,4	1,3	1,3
Franța	1,3	1,4	1,4	2,3	1,7	1,3	1,3	1,2	1,3	1,4
Spania	2,2	2,0	2,0	2,9	2,4	1,9	1,5	1,4	2,3	1,9
Italia	0,0	0,1	0,3	1,7	0,8	0,1	0,4	0,7	0,1	0,7

Sursa: Eurostat (variație procentuală comparativ cu trimestrul similar din anul anterior-date ajustate sezonier); Prognoza de toamnă 2019, respectiv vară 2019 a Comisiei Europene

Datele publicate de Eurostat evidențiază o creștere în ritm trimestrial (trimestrul III 2019) de 0,2% în zona euro, respectiv de 0,3% pentru UE comparativ cu 0,2% în trimestrul al doilea 2019. Comparativ cu trimestrul I 2019, se observă însă o atenuare a ritmului creșterii economice atât în zona euro, cât și în UE. În ritm anual, creșterea a coborât la 1,3% în UE și s-a menținut la 1,2% în zona euro, un semnal al faptului că economia europeană se află pe o pantă descendentă a ciclului economic.

Una dintre vulnerabilitățile economiei europene a rămas nivelul ridicat al datoriei guvernamentale brute, care în cazul unor state dezvoltate (Spania, Franța, Italia) se apropie sau chiar depășește nivelul de 100% ca pondere în PIB.

La sfârșitul celui de-al doilea trimestru al anului 2019, raportul dintre datoria publică și PIB din zona euro se situa la 86,4% față de nivelul de 86,5% înregistrat în trimestrul I 2019, în timp ce la nivelul UE raportul a scăzut de la 81,1% (trimestrul I 2019) la 80,5% (trimestrul II 2019). Comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, ponderea datoriei publice în PIB a scăzut atât în zona euro (de la 87,3% la 86,4%), cât și la nivelul UE (de la 81,5% la 80,5%).

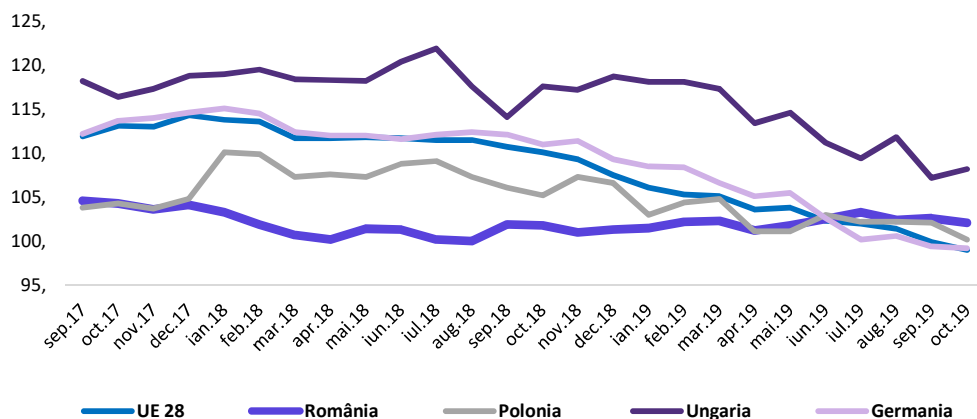
Tabelul 2 Datoria guvernamentală brută (% în PIB)

	2017-Q1	2017-Q2	2017-Q3	2017-Q4	2018-Q1	2018-Q2	2018-Q3	2018-Q4	2019-Q1	2019-Q2
Zona euro	90,3	90,2	89,3	87,8	87,8	87,3	87,1	85,9	86,5	86,4
UE28	84,1	83,9	83,1	82,1	82	81,5	81,4	80,4	81,1	80,5
România	36,9	37	35,5	35,1	34,6	34,3	34,2	35	34,1	34,2
Bulgaria	28,4	28	25,7	25,3	24	23,5	22,8	22,3	20,9	20,4
Cehia	39,9	39,5	35,1	34,7	35,8	35,3	33,9	32,6	34	33,1
Germania	67,7	67,2	66,5	65,3	64,1	63	62,7	61,9	61,7	61,2

	2017-Q1	2017-Q2	2017-Q3	2017-Q4	2018-Q1	2018-Q2	2018-Q3	2018-Q4	2019-Q1	2019-Q2
Spania	100,1	99,8	99	98,6	99,2	98,6	98,9	97,6	98,9	98,9
Franța	100,3	100,8	99,8	98,4	99,4	99	99,4	98,4	99,7	99,6
Italia	136,4	137,4	136,9	134,1	135,6	136	136,1	134,8	136,6	138
Grecia	175,4	173,8	174,9	176,2	177,9	177,5	182,3	181,2	182,1	180,2
Ungaria	75,8	75,2	73,8	72,9	73,2	73,5	72	70,2	69,5	68,2

Sursa: Eurostat

Figura 1 Evoluția indicelui sentimentului economic

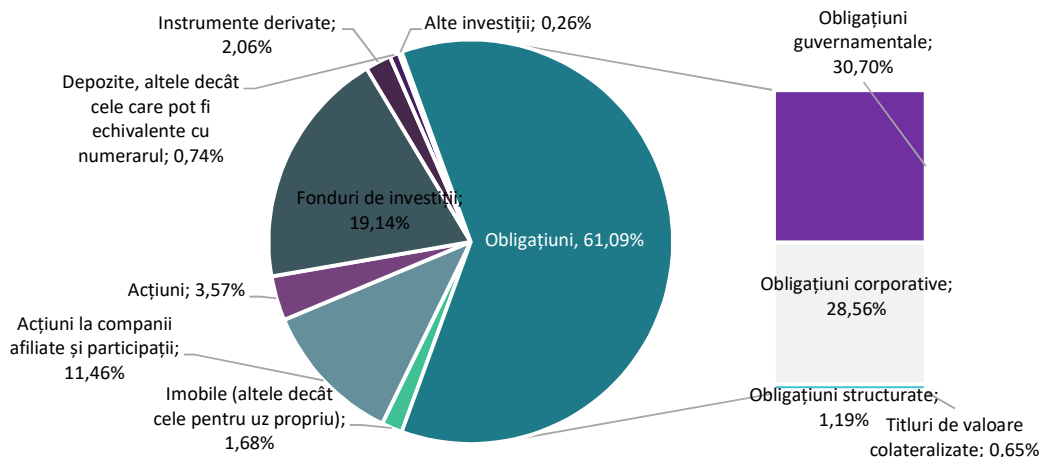

Sursa: Eurostat

În luna octombrie a avut loc o scădere a valorii indicelui sentimentului economic (ESI) aferent UE-28 comparativ cu luna anterioară pe fondul deteriorării încrederii în industrie, servicii, comerțul cu amănuntul și al consumatorilor, concomitent însă cu o îmbunătățire a încrederii în sectorul construcțiilor. Indicatorul a rămas aproximativ neschimbat în cazul unor state dezvoltate (Germania) și a scăzut ușor în România (de la 102,6 în septembrie la 102,1 în octombrie 2019).

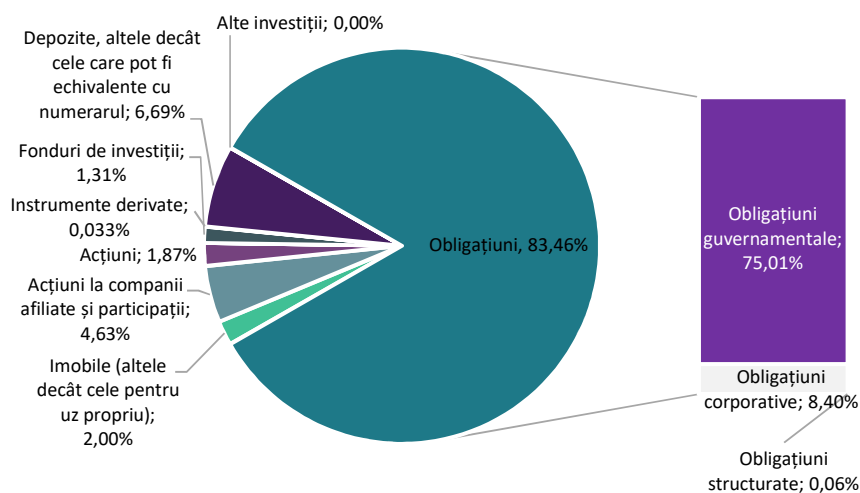
Conform Raportului de stabilitate financiară publicat de EIOPA, pe fondul mediului economic european caracterizat de randamente scăzute și un nivel ridicat de incertitudini, se menține riscul de modificare bruscă a așteptărilor investitorilor privind performanțele activelor financiare, cu impact indirect asupra prețurilor și randamentelor de piață ale acestora. Eventuala creștere a randamentelor de piață implică scăderea prețurilor de piață ale instrumentelor cu venit fix, cu impact negativ asupra investițiilor în obligațiuni, în contextul în care expunerile societăților de asigurare față de obligațiuni sunt semnificative atât pe plan european, cât și pe plan local.

Figura 2 Structura investițională agregată a societăților de asigurare din SEE (Trim. II 2019)

Sursa: EIOPA, calcule ASF

Figura 3 Structura investițională agregată a societăților de asigurare din România (Trim. II 2019)

Sursa: EIOPA, calcule ASF

Ponderea activității de asigurări de viață în totalul sectorului de asigurări din România din perspectiva volumului de prime brute subscrise se află la un nivel scăzut comparativ cu celelalte state analizate ale UE. Cu toate acestea, s-a remarcat creșterea accentuată a sectorului de asigurări de viață din România, ceea ce indică o tendință de creștere a interesului românilor față de produsele de asigurări de viață.

Figura 4 Evoluția ponderii activității de asigurări de viață în funcție de volumul de prime brute subscrise

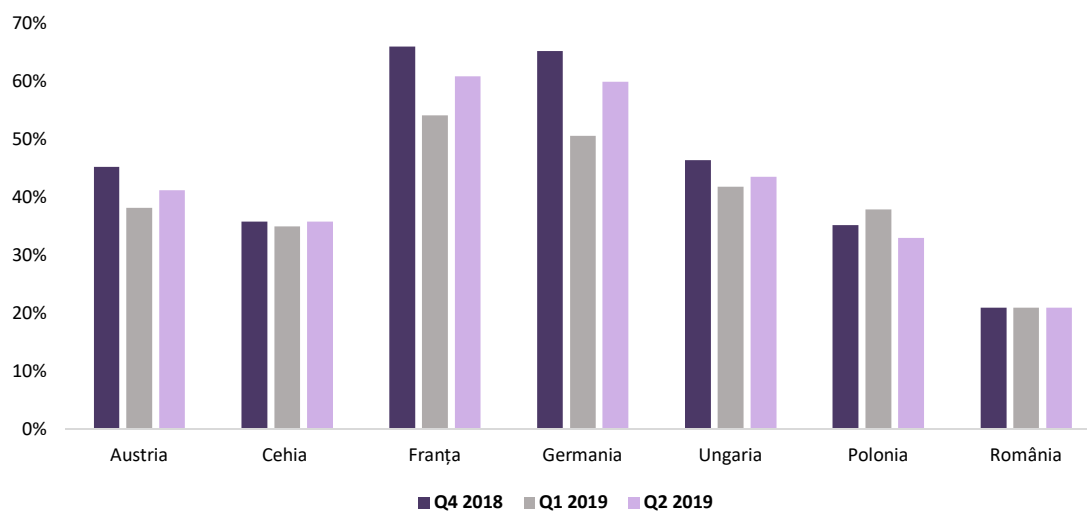
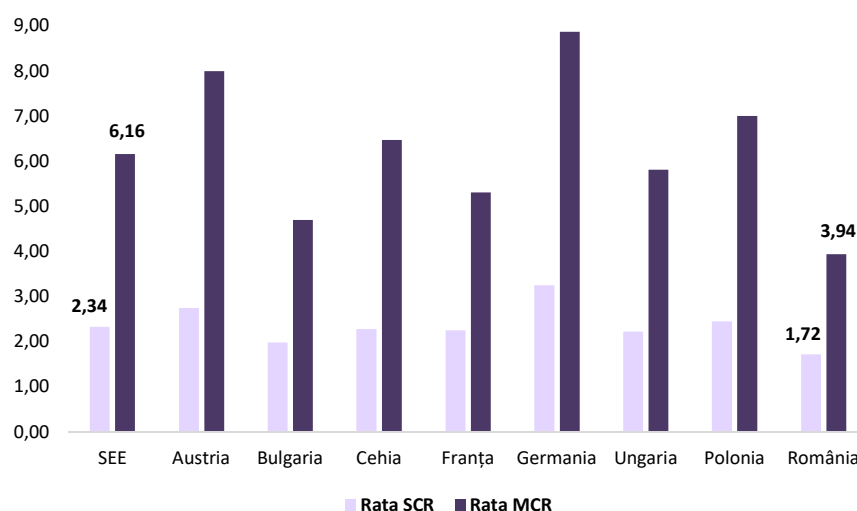

Figura 5 Ratele cerinței de capital de solvabilitate (SCR) și a cerinței minime de capital (MCR) (Trim. II 2019)

Sursa: EIOPA

Cadrul macroeconomic în general favorabil caracterizat prin creșteri ale economiilor UE, în ciuda încetinirilor de ritm, rate scăzute ale șomajului, creșterea veniturilor disponibile ale populației și menținerea, în acest context, a încrederii consumatorilor cu privire la perspectivele economiei la un nivel ridicat au sprijinit și pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2019 piețele financiare europene. Deși România a înregistrat niveluri mai scăzute ale indicatorilor prezentați comparativ cu alte state europene analizate, perspectivele de dezvoltare a acestui sector se mențin favorabile. Lansarea de noi produse de asigurare și adaptarea acestora la nevoile populației, creșterea gradului de încredere a consumatorilor în industria asigurărilor și sporirea educației financiare sunt modalități eficiente de consolidare a sectorului de asigurări din România.

Piața asigurărilor din România

În primele 9 luni ale anului 2019, societățile de asigurare autorizate și reglementate de ASF au subscris **prime brute în valoare de 8,13 miliarde lei**, în creștere cu aproximativ 9% față de valoarea înregistrată în aceeași perioadă a anului anterior. Piața asigurărilor din România rămâne orientată spre activitatea de asigurări generale, ce deține o pondere de 80% din totalul primelor brute subscrise de societățile de asigurare autorizate și reglementate de ASF.

Valoarea primelor brute subscrise pentru activitatea de **asigurări generale** a crescut cu circa 10% în primele 9 luni ale anului 2019 comparativ cu perioada similară a anului anterior, în timp ce valoarea subscrisorilor pentru activitatea de asigurări de viață a înregistrat o creștere de aproximativ 5%.

Piața asigurărilor generale rămâne dominată de **asigurările auto**, astfel încât acestea, incluzând clasa A3 (Asigurări de mijloace de transport terestru, altele decât cele feroviare) și clasa A10 (Asigurări de răspundere civilă auto, inclusiv răspunderea transportatorului) reprezintă aproximativ 72% din totalul primelor brute subscrise pentru activitatea de asigurări generale și 58% din totalul primelor brute subscrise de societățile de asigurări în primele 9 luni ale anului 2019.

O schimbare în tendințele manifestate pe parcursul trimestrelor anterioare este și **consolidarea segmentului de asigurări de viață**. Dacă în perioada 2012 – 2014 activitatea de asigurări de viață era în scădere din punct de vedere al volumului de prime brute subscrise, începând cu anul 2015 și-a reluat creșterea, iar în 2017 creșterea sectorului de asigurări s-a datorat acestui segment de asigurări de viață. În primele 9 luni ale anului 2019 a continuat dinamica pozitivă a acestui sector, constatându-se o creștere de 5% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, iar volumul primelor brute subscrise se menține la cel mai ridicat nivel din ultimii ani.

Asigurările de sănătate au cumulat la finalul lunii septembrie 2019 prime brute subscrise în valoare de 296,6 milioane lei, în creștere cu aproximativ 30% față de aceeași perioadă a anului precedent. Numărul de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare s-a mărit cu circa 18%, iar cea mai ridicată pondere este deținută de contractele de asigurări de sănătate asimilabile asigurărilor generale.

Din totalul primelor brute subscrise de societățile de asigurare autorizate și reglementate de ASF în primele 9 luni ale anului 2019 (8,13 miliarde lei), **primele brute subscrise pe teritoriul altor state** au înregistrat un volum de circa 174 milioane lei, reprezentând aproximativ 2,1% din volumul total al primelor subscrise, în creștere cu circa 92% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent (90,78 milioane lei).

Sucursalele care își desfășurau activitatea în baza dreptului de stabilire (FOE - freedom of establishment) au cumulat, la finalul lunii septembrie 2019, prime brute subscrise în valoare de aproximativ 682,05 milioane lei, în creștere cu aproximativ 42% față de aceeași perioadă a anului precedent.

La finalul lunii septembrie 2019 valoarea totală a **rezervelor tehnice brute** constituite de societățile de asigurare se situa la un nivel de peste 17 miliarde lei, în creștere cu 5,72% față de sfârșitul anului 2018 (16,48 miliarde lei). Din valoarea totală a rezervelor tehnice brute, 55% reprezintă rezerve constituite pentru asigurările generale, în timp ce 45% din totalul rezervelor tehnice sunt constituite pentru activitatea de asigurări de viață.

În primele nouă luni ale anului 2019 a continuat **îmbunătățirea indicatorilor de solvabilitate** la nivelul agregat al pieței asigurărilor. La sfârșitul lunii septembrie a anului 2019 două societăți de asigurare nu îndeplineau cerințele necesarului de capital de solvabilitate (SCR), însă cele 2 companii dețin cote de

pieță scăzute și nu au expunere pe piața RCA. **Ratele SCR și MCR** calculate la nivelul pieței ca raportul dintre totalul fondurilor proprii eligibile să acopere cerințele de capital și valoarea totală a necesarului de capital au înregistrat valori supraunitare, în creștere comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior. Rata SCR la nivelul pieței s-a situat la un nivel de 1,78, iar rata MCR la o valoare de 4,0.

La finalul lunii septembrie a anului 2019, atât **valoarea activelor**, cât și **cea a obligațiilor** societăților de asigurare (măsurate conform principiilor regimului Solvabilitate II) au înregistrat modificări comparativ cu valorile înregistrate în aceeași perioadă a anului precedent. Activele totale au crescut cu 10%, iar datoriile totale ale societăților de asigurare au crescut cu 12,5% în primele nouă luni ale anului 2019 comparativ cu valoarea înregistrată în aceeași perioadă a anului anterior.

I. SOCIETĂȚI DE ASIGURARE

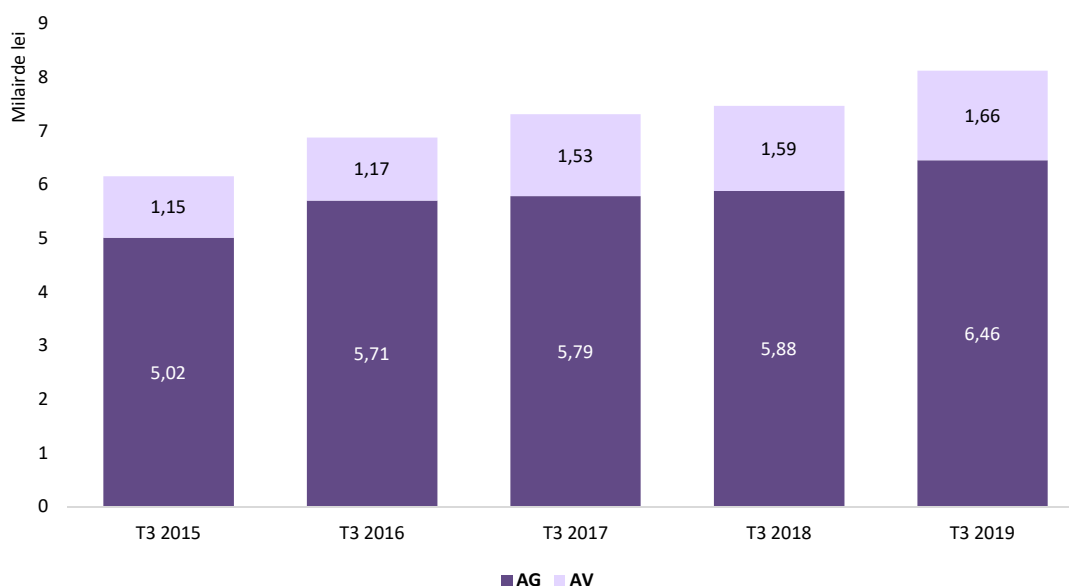
La 30 septembrie 2019 activau pe piața asigurărilor 28 de societăți de asigurare, autorizate și reglementate de ASF, dintre care 15 au practicat numai activitate de asigurări generale (AG), 7 au practicat numai activitate de asigurări de viață (AV) și 6 au practicat activitate compozită.

I.1. Prime brute subscrise (AG și AV)

Asigurătorii au cumulat în primele nouă luni din anul 2019 prime brute subscrise (PBS) în valoare de aproximativ 8,13 miliarde lei, volum în creștere cu aproximativ 9% față de cel înregistrat în aceeași perioadă a anului anterior:

- primele brute subscrise aferente asigurărilor generale (AG) sunt în valoare de circa 6,46 miliarde lei, în creștere cu 10% față de aceeași perioadă a anului anterior;
- primele brute subscrise aferente asigurărilor de viață (AV) sunt în sumă de aproximativ 1,66 miliarde lei, în creștere cu 5% comparativ cu primele nouă luni ale anului anterior.

Figura 6 Evoluția volumului de prime brute subscrise în primele 9 luni aferente perioadei 2015 – 2019

Tabelul 3 Dinamica repartizării pe segmente de asigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2015 – 2019

	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018	T3 2019
AG	5.017.138.804	5.713.173.176	5.789.410.401	5.884.924.852	6.464.220.134
AV	1.145.507.810	1.172.202.462	1.528.348.043	1.588.870.347	1.664.597.762
TOTAL	6.162.646.614	6.885.375.638	7.317.758.444	7.473.795.199	8.128.817.896
Pondere AG (%)	81%	83%	79%	79%	80%
Pondere AV (%)	19%	17%	21%	21%	20%

Tabelul 4 Dinamica primelor brute subscrise pe clase de asigurări în primele 9 luni aferente perioadei 2015 – 2019

Categorie	Clasa Asigurare	PBS (lei)				
		T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018	T3 2019
AG	A1	61.485.859	43.890.382	45.145.554	41.184.315	44.656.805
	A2	40.973.707	58.634.716	101.120.773	140.273.892	172.205.013
	A3	1.255.367.516	1.289.289.596	1.391.076.597	1.526.605.385	1.713.127.164
	A4	3.015.771	3.196.604	2.685.684	2.847.715	2.611.274
	A5	9.284.522	8.729.983	7.505.685	7.528.283	7.583.745
	A6	31.642.918	18.139.587	17.286.523	17.184.152	13.634.457
	A7	18.083.177	18.733.770	17.425.073	17.796.025	19.546.168
	A8	733.230.286	703.744.491	745.156.696	783.475.131	865.563.065
	A9	108.529.396	107.112.616	108.383.763	113.727.203	132.314.475
	A10	2.339.943.843	3.128.092.478	2.962.514.529	2.798.266.462	2.970.285.915
	A11	12.568.451	11.416.070	14.273.043	11.462.479	12.465.749
	A12	9.276.842	5.425.309	4.427.216	2.944.239	2.835.521
	A13	193.189.750	147.443.877	146.809.758	166.997.301	185.594.240
	A14	4.876.900	3.195.609	699.942	598.876	235.014
	A15	112.037.470	79.228.066	126.154.081	136.867.238	189.314.173
	A16	17.247.830	17.362.825	16.986.906	20.673.472	22.298.540
	A17	195.465	60.612	64.844	67.088	168.385
	A18	66.189.101	69.476.585	81.693.734	96.425.596	109.780.431
	TOTAL	5.017.138.804	5.713.173.176	5.789.410.401	5.884.924.852	6.464.220.134
AV	C1	702.520.912	792.583.198	1.025.467.952	1.136.191.943	1.027.439.987
	C2	734.921	671.564	504.120	9.602	9.116
	C3	401.684.910	319.114.042	435.219.689	361.647.878	508.592.051
	C4	0	0	0	0	0
	C5	0	0	0	0	0
	C6	0	0	0	0	0
	C7	0	0	0	0	0
	A1	1.213.105	9.344.510	2.736.293	4.100.135	4.091.864
	A2	39.353.962	50.489.148	64.419.989	86.920.789	124.464.744
	TOTAL	1.145.507.810	1.172.202.462	1.528.348.043	1.588.870.347	1.664.597.762
TOTAL		6.162.646.614	6.885.346.873	7.317.758.444	7.473.795.199	8.128.817.896

În ceea ce privește distribuția geografică a subscrierilor, se observă că atât în cazul asigurărilor generale, cât și al asigurărilor de viață, contractele cu valoarea cumulată cea mai importantă sunt realizate în București și Ilfov, după care urmează la o distanță semnificativă regiunile Nord-Vest și Centru. În cazul asigurărilor de viață discrepanța între regiunea București și Ilfov și celelalte regiuni ale țării este mai pronunțată.

Figura 7 Distribuția PBS pentru asigurările generale în cele 8 regiuni de dezvoltare din România

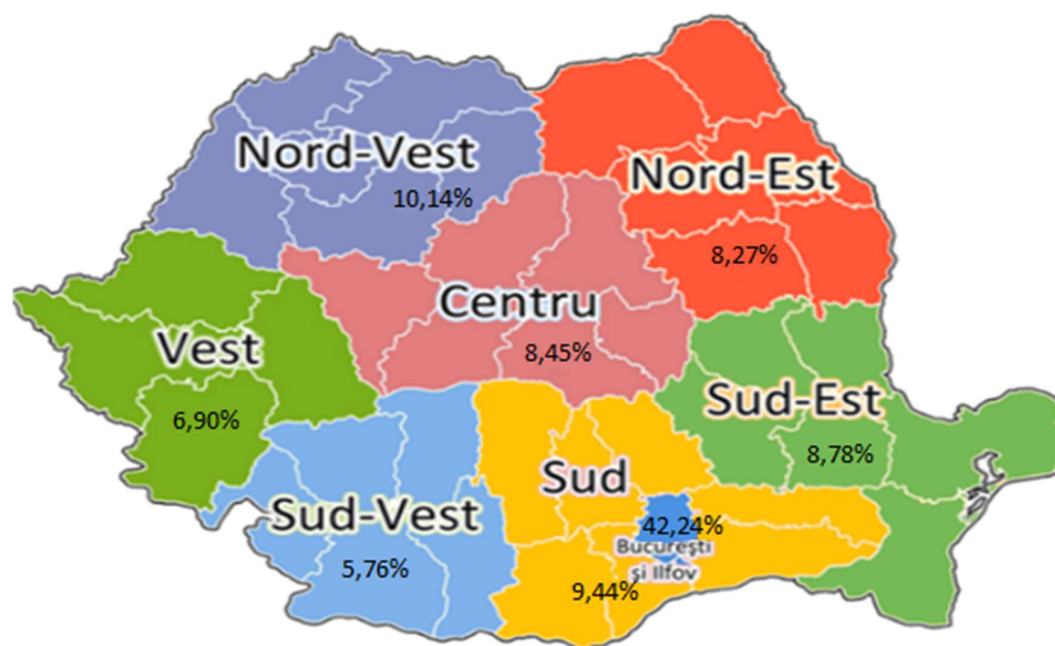
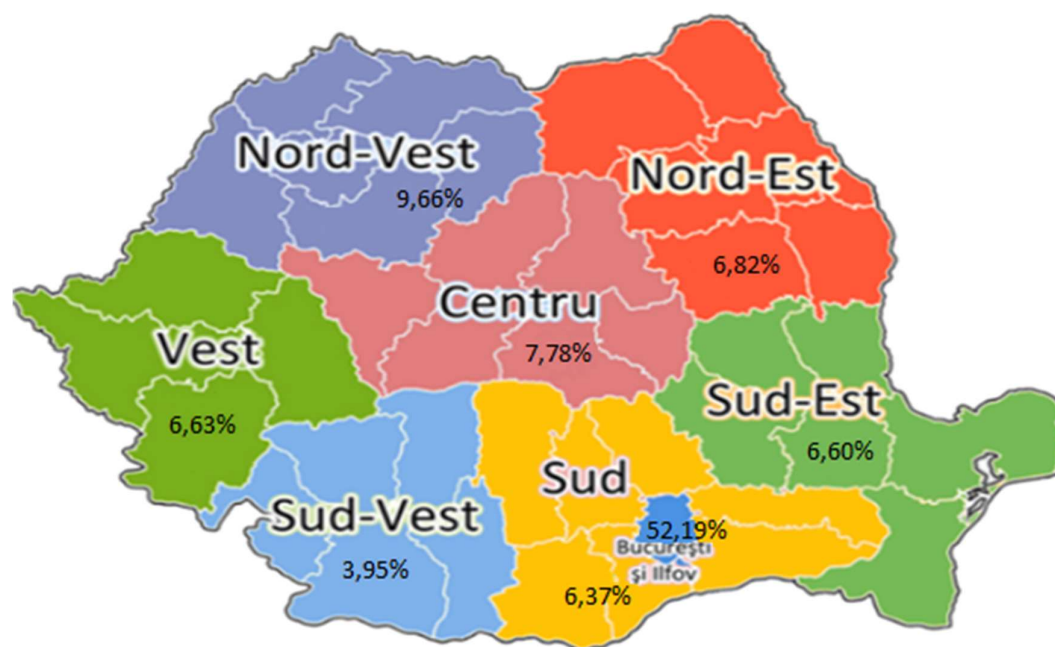

Figura 8 Distribuția PBS pentru asigurările de viață în cele 8 regiuni de dezvoltare din România

Piața asigurărilor din România este caracterizată de un grad mediu spre ridicat de concentrare. În primele 9 luni ale anului 2019, aproximativ 89% din volumul total de prime brute subscrise a fost realizat de 10 societăți de asigurare din cele 28 de societăți care desfășurau activitate de asigurare/reasigurare la 30 septembrie 2019.

Tabelul 5 Societățile cu cele mai mari volume de prime brute subscrise și ponderea lor în total piață (asigurări generale și de viață) în primele 9 luni ale anului 2019

Nr. crt.	Societate	Cota totală de piață
1	CITY INSURANCE S.A.	17,39%
2	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.	12,57%
3	OMNIASIG VIG (fosta BCR ASIGURARI VIG)	11,63%
4	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	11,54%
5	GROUPAMA ASIGURARI S.A.	10,14%
Total (1-5)		63,26%
6	NN ASIGURARI DE VIATA SA	7,40%
7	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	6,63%
8	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	4,85%
9	UNIQA ASIGURARI S.A.	3,47%
10	BCR ASIGURARI DE VIATA VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	3,47%
Total (1-10)		89,09%
Alte societăți		10,91%
Total		100,00%

Prime brute subscrise pentru asigurări generale

Volumul total al primelor brute subscrise pentru asigurările generale, în primele 9 luni ale anului 2019, a fost de 6.464.220.134 lei.

Primele 10 societăți de asigurare care au subscris prime aferente asigurărilor generale au cumulat o valoare de 6.196.044.456 lei, ceea ce reprezintă circa 96% din totalul acestui segment de activitate.

Tabelul 6 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de primele brute subscrise pentru asigurările generale în primele 9 luni ale anului 2019

Nr. crt.	Societate	Cota totală de piață
1	CITY INSURANCE S.A.	21,87%
2	OMNIASIG VIG (fosta BCR ASIGURARI VIG)	14,62%
3	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	14,51%
4	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.	14,00%
5	GROUPAMA ASIGURARI S.A.	12,35%
Total (1-5)		77,34%
6	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	6,59%
7	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	4,69%
8	UNIQA ASIGURARI S.A.	4,37%
9	POOL-UL DE ASIGURARE P.A.I.D.	1,80%
10	GRAWE ROMANIA ASIGURARE S.A.	1,06%
Total (1-10)		95,85%
Alte societăți		4,15%
TOTAL		100,00%

Din totalul primelor brute subscrise pentru asigurări generale, cele mai mari ponderi le dețin clasele A10 - Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor auto terestre, A3 - Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant și A8 - Incendiu și calamități naturale (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7).

În primele 9 luni ale anului 2019, ponderea acestor trei clase este de aproximativ 86% din totalul primelor brute subscrise pentru activitatea de asigurări generale:

- A10 - Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor auto terestre, cu un volum al primelor brute subscrise de 2.970.285.915 lei, reprezentând 46% din totalul subscrierilor pentru asigurări generale, în creștere cu circa 6% față de aceeași perioadă a anului anterior;
- A3 - Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant, cu un volum al primelor brute subscrise de 1.713.127.164 lei, reprezentând circa 27% din totalul subscrierilor pentru asigurări generale, a înregistrat în primele 9 luni ale anului 2019 o creștere cu aproximativ 12% față de aceeași perioadă a anului anterior;
- A8 - Incendiu și calamități naturale (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7), cu un volum al primelor brute subscrise de 865.563.065 lei, reprezentând 13% din totalul subscrierilor pentru asigurări generale, în creștere cu circa 10% față de primele 9 luni din anul 2018.

Tabelul 7 Structura pe clase de asigurări generale

Clasa	PBS AG (lei)					Pondere T3 2019
	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018	T3 2019	
A10	2.339.943.843	3.128.087.046	2.962.514.529	2.798.266.462	2.970.285.915	45,95%
A3	1.255.367.516	1.289.289.596	1.391.076.597	1.526.605.385	1.713.127.164	26,50%
A8	733.230.286	703.744.491	745.156.696	783.475.131	865.563.065	13,39%
Alte clase	688.597.159	592.023.278	690.662.579	776.577.874	915.243.990	14,16%
TOTAL	5.017.138.804	5.713.144.411	5.789.410.401	5.884.924.852	6.464.220.134	100,00%

Figura 9 Evoluția volumului de prime brute subscrise pe clase de asigurări generale (milioane lei)

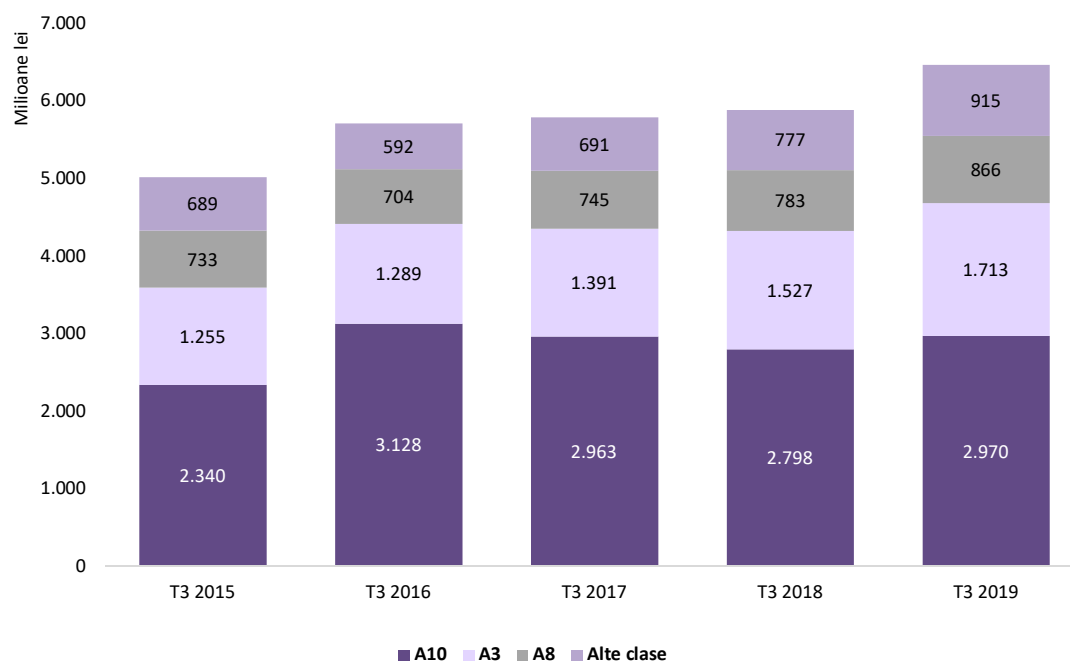
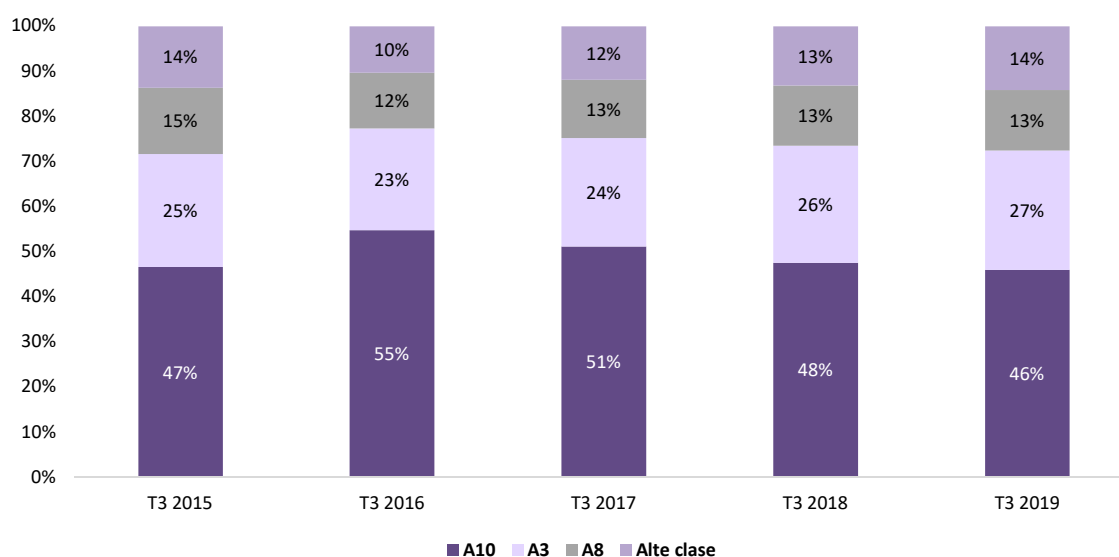

Figura 10 Dinamica structurii pe clase de asigurări generale

Prime brute subscrise pentru asigurări de viață

Primele brute subscrise de către societățile de asigurări pentru activitatea de asigurări de viață au înregistrat o valoare de 1.664.597.762 lei în primele 9 luni ale anului 2019, în creștere cu circa 5% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior.

De asemenea, s-a menținut și la finalul trimestrului III un grad mare de concentrare, astfel că 10 societăți au deținut o pondere de circa 97% din volumul total al primelor subscrise pe acest segment, cu subscrieri cumulate în valoare de 1.620.829.046 lei.

Tabelul 8 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de primele brute subscrise pentru asigurările de viață în primele 9 luni ale anului 2019

Nr. crt.	Societate	Cota de piață
1	NN ASIGURARI DE VIATA SA	36,16%
2	BCR ASIGURARI DE VIATA VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	16,94%
3	BRD ASIGURARI DE VIATA S.A.	12,22%
4	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.	7,05%
5	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	6,78%
Total 1 - 5		79,15%
6	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	5,46%
7	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	5,05%
8	UNIQA ASIGURARI DE VIATA SA	3,72%
9	ERGO ASIGURARI DE VIATA S.A.	2,04%
10	GRAWE ROMANIA ASIGURARE S.A.	1,95%
Total 1-10		97,37%
Alte societăți		2,63%
Total		100,00%

Din totalul primelor brute subscrise pentru asigurări de viață, cele mai mari ponderi le dețin clasele C1 Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare și respectiv C3 Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții și care împreună cumulează circa 92% din totalul primelor brute subscrise pentru activitatea de asigurări de viață.

Din analiza în dinamică se desprind următoarele concluzii:

- Clasa C1 - Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, ce reprezintă circa 61,7% din totalul subscrierilor pentru asigurări de viață, a înregistrat în primele 9 luni ale anului 2019 o scădere cu aproximativ 9,6% față de aceeași perioadă a anului trecut;
- Clasa C3 - Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții, ce reprezintă 30,6% din totalul subscrierilor pentru asigurări de viață, a înregistrat o creștere cu 40,6% față de primele 9 luni ale anului 2018.

Tabelul 9 Structura pe clase de asigurări de viață

Clasa	PBS AV (lei)					Pondere T3 2019
	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018	T3 2019	
C1	702.520.912	792.583.198	1.025.467.952	1.136.191.943	1.027.439.987	61,7%
C3	401.684.910	319.114.042	435.219.689	361.647.878	508.592.051	30,6%
Alte clase	41.301.988	60.505.222	67.660.402	91.030.526	128.565.724	7,7%
TOTAL	1.145.507.810	1.172.202.462	1.528.348.043	1.588.870.347	1.664.597.762	100,00%

Figura 11 Evoluția volumului de prime brute subscrise pe clase de asigurări de viață (milioane lei)

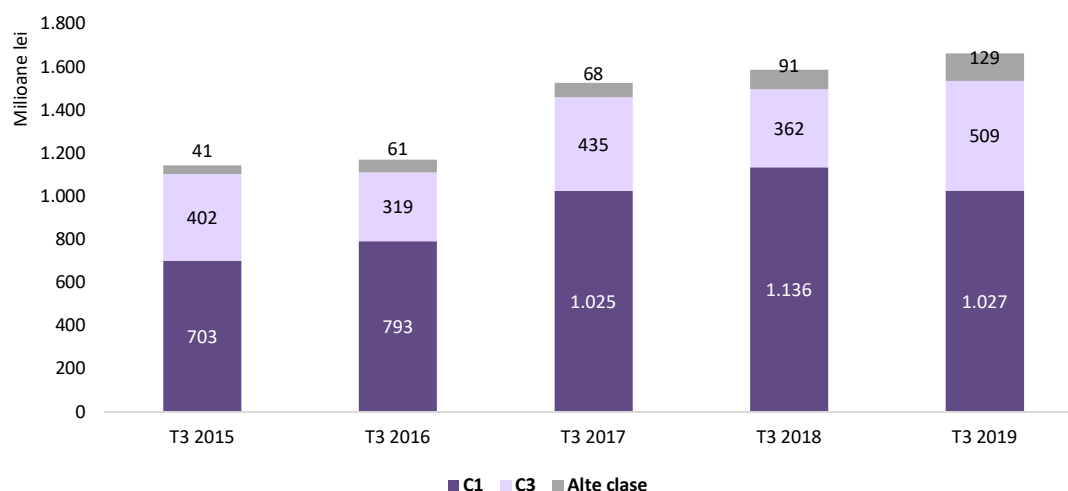
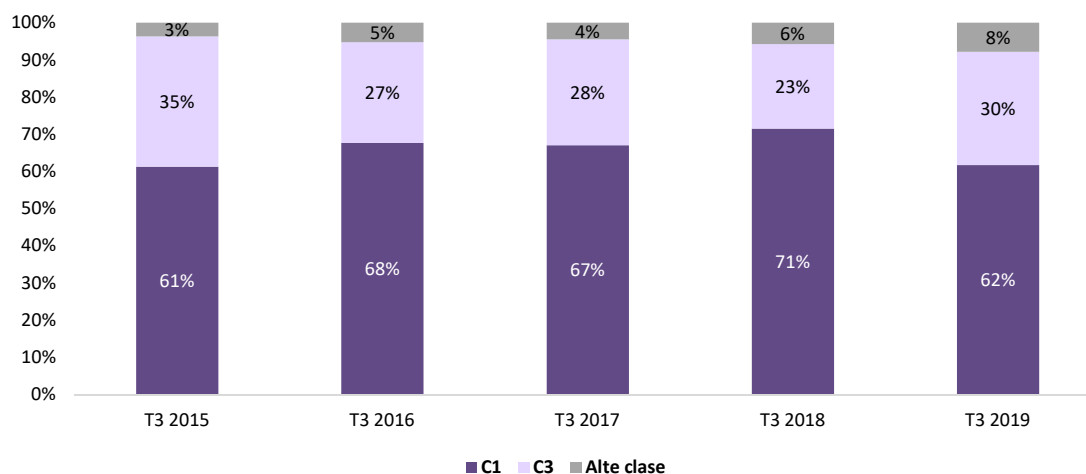

Figura 12 Dinamica structurii pe clase de asigurări de viață

I.2. Contracte de asigurare

La nivelul întregii piețe de asigurări, numărul de contracte de asigurare în vigoare la finalul trimestrului III 2019 a fost de 15.550.625, în creștere față de anul precedent cu aproximativ 3%.

Numărul de contracte de asigurare în vigoare la finalul trimestrului III 2019 pentru asigurările generale reprezintă circa 90% din numărul total de contracte.

Numărul de contracte în vigoare la finalul trimestrului III al anului 2019 pentru AG a înregistrat o creștere cu circa 4% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, în timp ce numărul contractelor în vigoare pentru AV a scăzut cu aproximativ 4%.

Tabelul 10 Evoluția numărului total de contracte de asigurare în vigoare la finalul trimestrului III în perioada 2015-2019

	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018	T3 2019
AG	10.176.751	10.616.645	12.423.995	13.465.467	13.955.723
AV	2.290.880	1.624.749	1.641.262	1.658.847	1.594.902
TOTAL	12.467.631	12.241.394	14.065.257	15.124.314	15.550.625

În ceea ce privește numărul de contracte de asigurare în vigoare la finalul anului pentru ultimii 5 ani, distinct pentru activitatea de asigurări generale și pentru cea desfășurată pe segmentul asigurărilor de viață, situația a fost următoarea:

Tabelul 11 Evoluția numărului de contracte de asigurare, pentru asigurările generale, în vigoare la finalul trimestrului III în perioada 2015-2019

Clasa de asigurare AG	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018	T3 2019
A1	709.710	694.793	951.428	967.180	1.067.306
A2	150.778	201.910	252.910	333.383	381.869
A3	763.750	780.331	823.362	1.031.874	1.021.509
A4	286	269	259	279	260
A5	63	76	88	111	113
A6	1.310	1.125	1.217	1.301	1.216
A7	4.027	3.956	3.940	5.812	5.604
A8	3.329.628	3.445.799	3.553.685	3.658.152	3.765.723
A9	61.352	122.228	138.456	159.760	172.539
A10	4.259.345	4.526.079	5.643.732	6.093.155	6.208.105
A11	113	140	151	176	194
A12	212	210	202	223	238
A13	512.339	589.654	724.321	776.135	827.538
A14	31.705	1.939	103	83	96
A15	26.826	26.723	38.069	50.048	72.546
A16	5.343	6.439	8.100	10.892	13.938
A17	177.009	25.644	0	0	3.915
A18	142.955	189.330	283.972	376.903	413.014
TOTAL AG	10.176.751	10.616.645	12.423.995	13.465.467	13.955.723
Modificare față de perioada precedentă	-	439.894	1.807.350	1.041.472	490.256
Ritm de modificare (%) față de perioada precedentă	-	4%	17%	8%	4%

Tabelul 12 Evoluția numărului de contracte de asigurare, pentru asigurările de viață, în vigoare la finalul trimestrului III în perioada 2015-2019

Clasa de asigurare AG	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018	T3 2019
C1	1.985.484	1.401.923	1.436.776	1.441.220	1.372.229
C2	1.460	1.326	1.132	127	127
C3	211.827	212.631	186.606	172.172	160.580
A1	2.157	998	8.181	28.712	30.847
A2	89.952	7.871	8.567	16.616	31.119
TOTAL AV	2.290.880	1.624.749	1.641.262	1.658.847	1.594.902
Modificare față de perioada precedentă	-	-666.131	16.513	17.585	-63.945
Ritm de modificare (%) față de perioada precedentă	-	-29%	1%	1%	-4%

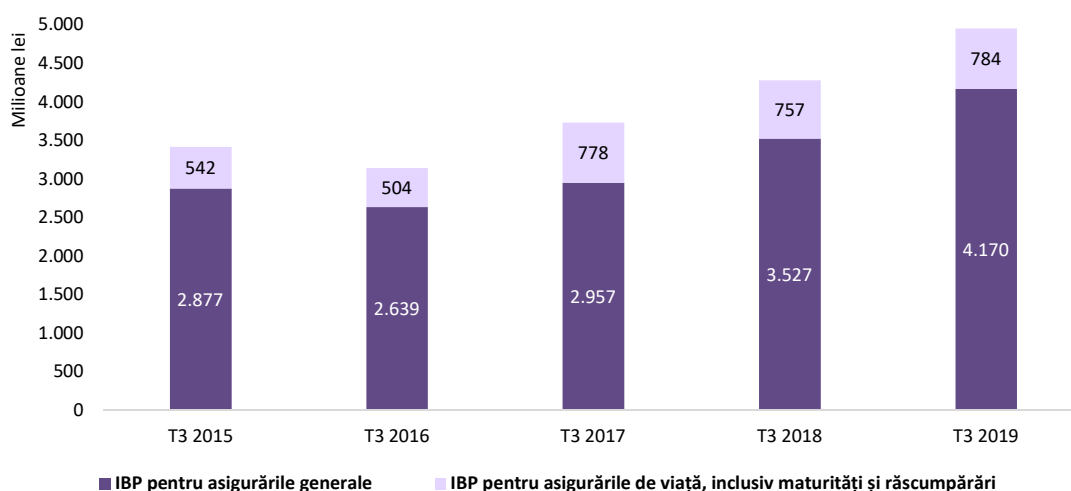
I.3. Indemnizații brute plătite de asigurători (IBP)

În primele 9 luni ale anului 2019, societățile de asigurare au raportat indemnizații brute plătite (excluzând maturități și răscumpărări parțiale și totale), cumulat pentru cele două categorii de asigurări, în sumă de 4.327.091.981 lei, astfel:

- 4.169.900.048 lei sunt aferente contractelor de asigurări generale (96%), înregistrând o creștere cu 18% față de perioada similară a anului 2018 (3.526.518.510 lei);
- 157.191.933 lei sunt sume plătite pentru indemnizații brute, aferente asigurărilor de viață, înregistrând o creștere cu circa 17% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior (134.486.985 lei).

Indemnizațiilor brute aferente asigurărilor de viață li se adaugă maturități, răscumpărări parțiale și totale, toate cumulate fiind în sumă de 626.732.248 lei, valoare în creștere cu aproximativ 0,6% comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior.

Figura 13 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări pentru asigurări generale și de viață (milioane lei)

Tabelul 13 Dinamica indemnizațiilor brute plătite inclusiv maturități și răscumpărări pentru asigurări generale și de viață în primele 9 luni aferente perioadei 2015-2019

Perioada	IBP AG + AV (lei)	Ritm de modificare față de perioada anterioară (%)	IBP AG (lei)	Ritm de modificare față de perioada anterioară (%)	IBP AV, Maturități, Răscumpărări totale și parțiale (lei)	Ritm de modificare față de perioada anterioară (%)
T3 2015	3.419.167.479	-	2.877.416.858	-	541.750.621	-
T3 2016	3.143.310.042	-8,07%	2.639.460.117	-8,27%	503.849.925	-7,00%
T3 2017	3.734.894.025	18,82%	2.957.268.881	12,04%	777.625.144	54,34%
T3 2018	4.283.680.127	14,69%	3.526.518.510	19,25%	757.161.617	-2,63%
T3 2019	4.953.824.229	15,64%	4.169.900.048	18,24%	783.924.181	3,53%

Indemnizații brute plătite aferente asigurărilor generale

Cumulat, indemnizațiile brute plătite de 10 societăți de asigurări au reprezentat 98% din totalul indemnizațiilor plătite la nivelul segmentului de asigurări generale.

Tabelul 14 Societățile de asigurare cu cel mai mare volum de indemnizații brute plătite pentru asigurări generale

Nr. crt.	Societate	Cota de piață (%)
1	CITY INSURANCE S.A.	20,35%
2	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	15,05%
3	OMNIASIG VIG (fosta BCR ASIGURARI VIG)	14,36%
4	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.	12,82%
5	GROUPAMA ASIGURARI S.A.	12,06%
Total (1 - 5)		74,64%
6	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	9,67%
7	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	6,06%
8	UNIQA ASIGURARI S.A.	4,99%
9	GOTHAER ASIGURARI - REASIGURARI S.A.	1,71%
10	GRAWE ROMANIA ASIGURARE S.A.	0,87%
Total (1 - 10)		97,94%
Alte societăți		2,06%
Total		100,00%

Ponderi semnificative ale indemnizațiilor brute plătite de societățile de asigurare au fost înregistrate pe următoarele clase de asigurare (circa 92% din total):

- Clasa A10, Răspundere civilă pentru utilizarea vehiculelor auto terestre cu un volum al indemnizațiilor brute plătite de 2.333.058.270 lei, reprezintă 56% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările generale și au înregistrat o creștere cu aproximativ 17% față de perioada similară a anului 2018;
- Clasa A3, Vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant, cu un volum al indemnizațiilor brute plătite de 1.208.730.850 lei, reprezintă 29% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările generale și au înregistrat o creștere cu circa 17% față de aceeași perioadă a anului anterior;
- Clasa A8, Incendiu și calamități naturale (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3 - A7), cu un volum al indemnizațiilor brute plătite de 297.884.214 lei, reprezintă aproximativ 7% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările generale și au înregistrat o creștere cu 83% față de primele 9 luni ale anului 2018.

Indemnizațiile brute plătite pentru celelalte clase reprezintă circa 8% din total plăți aferente asigurărilor generale, ceea ce în mărime absolută a însemnat un cuantum de 330.226.714 lei.

Figura 14 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite AG (milioane lei)

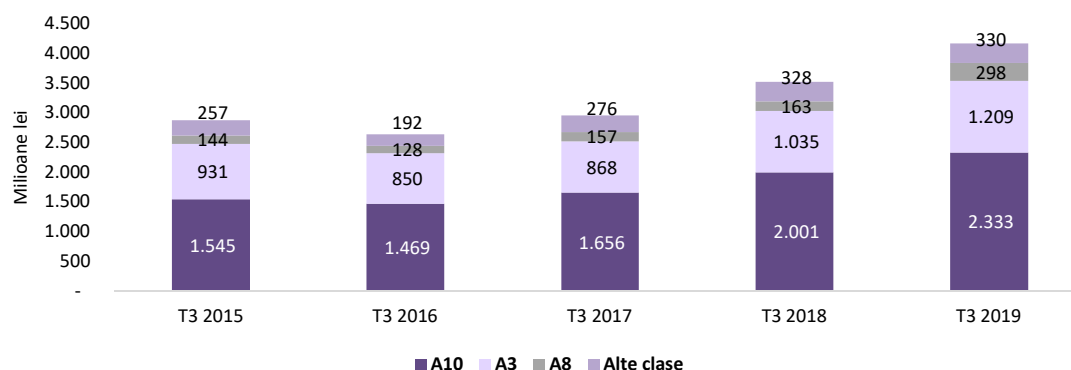
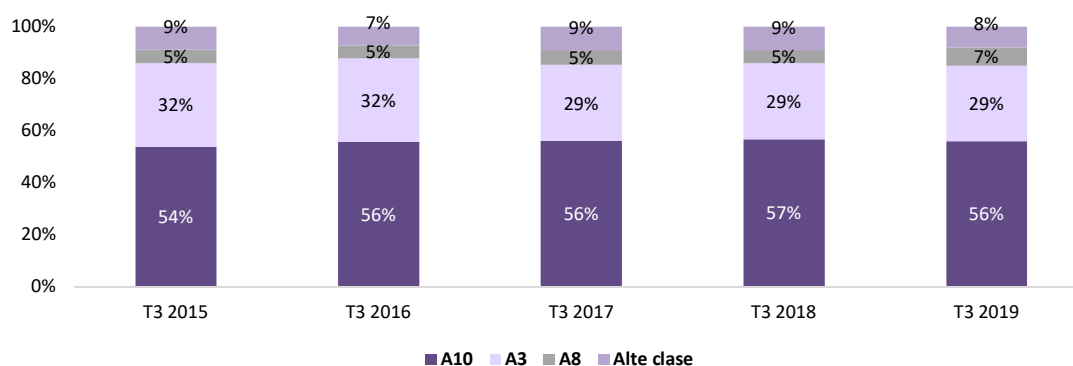

Figura 15 Dinamica structurii pe clase a indemnizațiilor brute plătite pentru categoria asigurărilor generale

Indemnizațiile brute, maturități și răscumpărări aferente asigurărilor de viață

Valoarea indemnizațiilor brute, maturităților și răscumpărărilor plătite aferente asigurărilor de viață s-a situat, în primele 9 luni ale anului 2019, la un nivel de 783.924.181 lei, înregistrând o creștere cu circa 3,5% față de aceeași perioadă a anului anterior.

Cumulat, sumele brute plătite (indemnizații, maturități și răscumpărări) de către 10 societăți de asigurări au reprezentat aproximativ 99% din totalul sumelor brute plătite la nivelul segmentului de asigurări de viață.

Tabelul 15 Societățile de asigurări cu cel mai mare volum de indemnizații brute plătite, maturități și răscumpărări pentru asigurările de viață

Nr. crt.	Societate	Pondere în total
1	NN ASIGURARI DE VIATA SA	40,78%
2	BCR ASIGURARI DE VIATA VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	17,09%
Total 1 – 2		57,87%
3	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	11,08%
4	EUROLIFE ERB ASIGURARI DE VIATA S.A. (FOSTA EFG EUROLIFE ASIGURARI DE VIATA S.A.)	9,23%
5	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.	6,24%
6	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	4,59%
7	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	3,09%
8	BRD ASIGURARI DE VIATA S.A.	2,80%
9	GRAWE ROMANIA ASIGURARE S.A.	2,66%
10	ERGO ASIGURARI DE VIATA S.A.	1,22%
Total 1 - 10		98,77%
Alte societăți		1,23%
Total		100,00%

În primele 9 luni ale anului 2019, cele mai mari ponderi în indemnizațiile brute plătite, în sumă totală de 783.924.181 lei, au fost deținute de următoarele clase de asigurare:

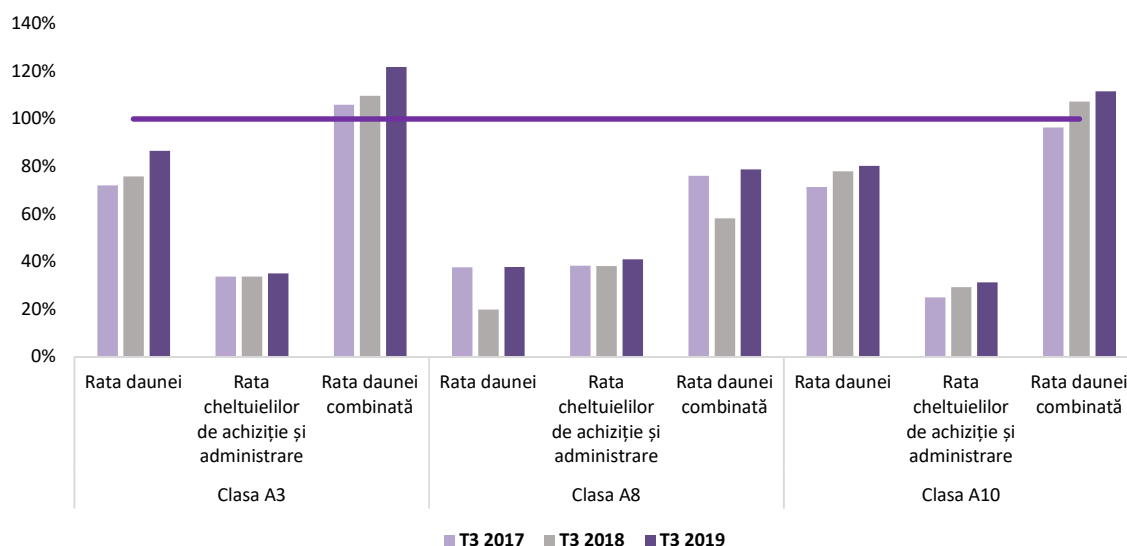
- Clasa C3, Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții, reprezintă aproximativ 48% din totalul de plăți efectuate și sunt în valoare de 376.716.033 lei;
- Clasa C1, Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, reprezintă circa 45% din totalul plăților efectuate și sunt în valoare de 353.014.776 lei;
- Plățile pentru celelalte clase au fost în cuantum de 54.193.372 lei și au reprezentat 7% din totalul plăților aferente asigurărilor de viață.

I.4. Rata daunei și a cheltuielilor

Rata combinată a daunei calculată pe date cumulate pentru toate clasele de asigurări generale s-a situat în primele 9 luni ale anului 2019 la o valoare de 106,47%, în creștere comparativ cu valorile înregistrate în aceeași perioadă a anului anterior.

În figura de mai jos sunt prezentate ratele calculate pe date cumulate pentru clasele A3, A8 și A10.

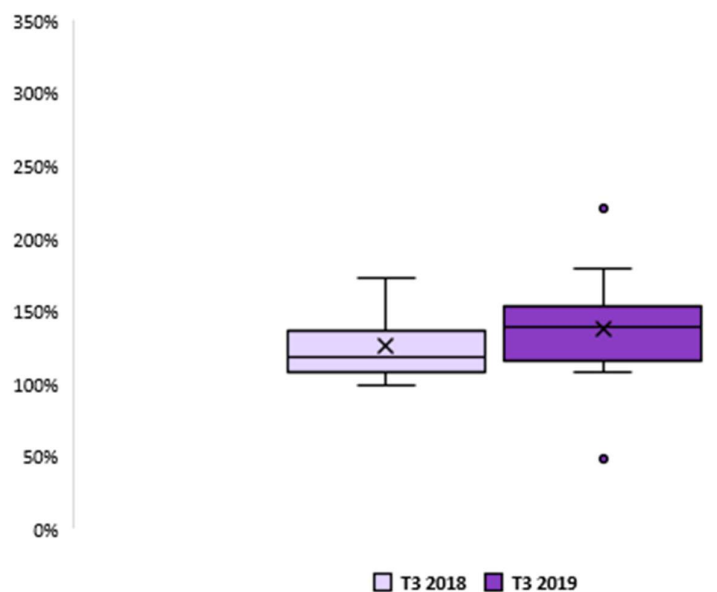
Figura 16 Evoluția ratei daunei și a ratei combinate a daunei pentru principalele clase de asigurări generale în primele 9 luni aferente perioadei 2017 – 2019

În primele 9 luni ale anului 2019, se observă o creștere a ratei daunei combinate pentru asigurările auto (clasa A3 și A10) comparativ cu perioada similară a anului anterior.

Dintre cele 14 societăți de asigurare care practică asigurări CASCO, o singură societate a continuat să înregistreze și la 30 septembrie 2019 o rată a daunei mai mică de 100%. Comparativ cu perioada similară a anului anterior, se observă o creștere a mediei ratei combinate a daunei, astfel că 7 dintre cele 14 societăți dețin o rată combinată sub valoarea de 139%.

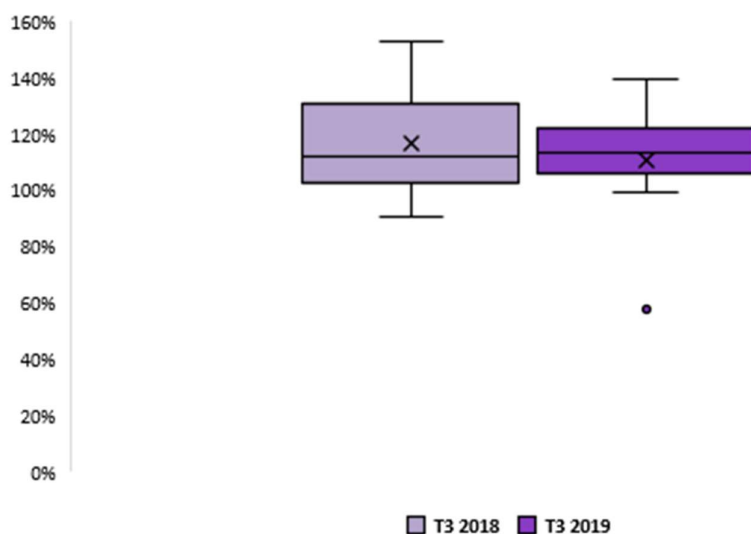
Figura 17 Distribuția ratelor combinate ale daunei pentru clasa A3 în primele 9 luni ale anului 2019 comparativ cu perioada similară a anului 2018

La 30 septembrie 2019, rata combinată a daunei pentru clasa A10 a crescut comparativ cu 30 septembrie 2018 atât la nivel cumulat pe total piață, cât și la nivel individual pentru 6 societăți de asigurare.

Doar 2 dintre cele 10 societăți de asigurare care practică asigurări din clasa A10 au înregistrat o rată combinată a daunei subunitară.

Figura 18 Distribuția ratelor combinate ale daunei pentru clasa A10 în primele 9 luni ale anului 2019 comparativ cu perioada similară a anului 2018

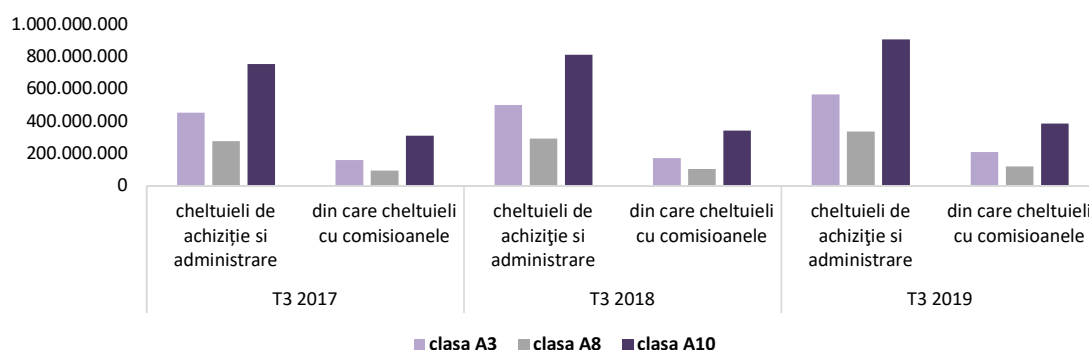
Tabelul 16 Evoluția ratei daunei și a ratei combinate a daunei pentru principalele clase de asigurări generale

Perioada	Clasa A3			Clasa A8			Clasa A10		
	Rata daunei	Rata cheltuielilor de achiziție și administrare	Rata daunei combinate	Rata daunei	Rata cheltuielilor de achiziție și administrare	Rata daunei combinate	Rata daunei	Rata cheltuielilor de achiziție și administrare	Rata daunei combinate
T3 2017	72,16%	33,75%	105,91%	37,76%	38,40%	76,16%	71,29%	25,09%	96,38%
T3 2018	75,94%	33,85%	109,79%	19,94%	38,20%	58,14%	78,08%	29,32%	107,40%
T3 2019	86,66%	35,08%	121,73%	37,83 %	41,02 %	78,85%	80,27 %	31,43%	111,70%

Tabelul 17 Evoluția valorii cheltuielilor de achiziție și administrare, precum și a cheltuielilor cu comisioanele în primele 9 luni aferente perioadei 2017 - 2019

Perioada	Indicator	clasa A3	clasa A8	clasa A10
T3 2017	cheltuieli de achiziție și administrare	454.839.167	277.358.068	756.473.445
	din care cheltuieli cu comisioanele	159.483.771	94.128.226	310.460.967
T3 2018	cheltuieli de achiziție și administrare	500.465.812	293.691.584	813.706.389
	din care cheltuieli cu comisioanele	172.197.311	104.582.181	342.669.603
T3 2019	cheltuieli de achiziție și administrare	565.634.779	336.723.378	910.415.040
	din care cheltuieli cu comisioanele	208.888.363	120.295.419	386.264.417

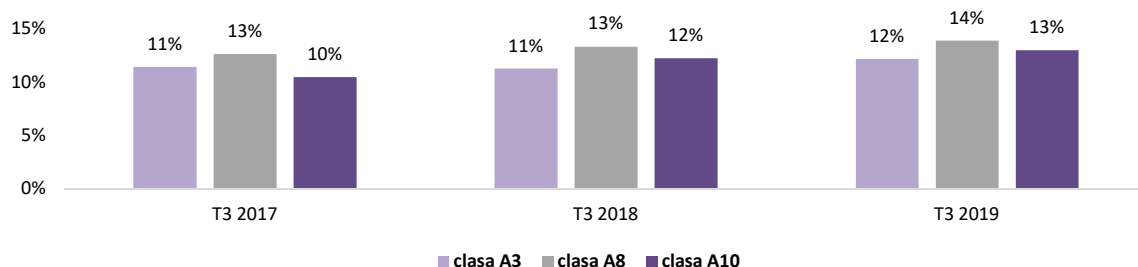
Figura 19 Evoluția valorii cheltuielilor de achiziție și administrare, precum și a cheltuielilor cu comisioanele în primele 9 luni aferente perioadei 2017 – 2019

Tabelul 18 Evoluția ponderii cheltuielilor cu comisioanele în prime brute subscrise în primele 9 luni aferente perioadei 2017 – 2019

Perioada	clasa A3	clasa A8	clasa A10
T3 2017	11%	13%	10%
T3 2018	11%	13%	12%
T3 2019	12%	14%	13%

Figura 20 Evoluția ponderii cheltuielilor cu comisioanele în prime brute subscrise (%)

Ponderile cheltuielilor cu comisioanele în primele brute subscrise pentru toate cele 3 clase de asigurare au înregistrat creșteri la 30 septembrie 2019 comparativ cu perioada similară a anului anterior.

I.5. Rezerve tehnice

La finalul trimestrului III 2019 societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute în valoare totală de 17.426.743.592 lei, în creștere cu 5,72% față de sfârșitul anului 2018 (16.483.400.031 lei), repartizate pe cele două categorii de asigurare după cum urmează:

- rezervele tehnice brute constituite pentru asigurările generale au înregistrat un volum de 9.619.159.557 lei, reprezentând circa 55% din totalul rezervelor tehnice;
- pentru asigurări de viață, societățile au constituit rezerve în valoare de 7.807.584.035 lei, nivel aferent unei ponderi de 45% din totalul rezervelor tehnice.

Rezerve tehnice constituite pentru asigurări generale

Pentru activitatea de asigurări generale, la data de 30.09.2019, societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute în valoare de 9.619.159.557 lei.

Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria asigurărilor generale, la finalul lunii septembrie 2019, a fost următoarea:

- **rezervele de prime**, în valoare brută de 3.781.700.653 lei, reprezentau 39,31% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute aferente asigurărilor generale;
- **rezervele de daune avizate**, în valoare de 4.134.477.007 lei, reprezentau 42,98% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute aferente asigurărilor generale;
- **rezervele de daune neavizate**, în valoare de 1.303.396.355 lei, reprezentau 13,55% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute aferente asigurărilor generale;
- **alte rezerve tehnice**, în valoare de 399.585.542 lei, reprezentau 4,15% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute aferente asigurărilor generale.

Tabelul 19 Structura rezervelor tehnice brute pentru asigurărilor generale la 30.09.2019 comparativ cu 30.06.2019

	30.09.2019	Pondere în total	A10	A3	A8	Pondere clase semnificative
	lei	(%)	lei	lei	lei	(%)
Rezerva de prime	3.781.700.653	39,31%	1.399.026.457	1.174.765.433	573.066.737	83,21%
Rezerva de daune avizate	4.134.477.007	42,98%	2.529.167.194	649.892.547	335.240.666	85,00%
Rezerva de daune neavizate	1.303.396.355	13,55%	1.072.437.238	56.989.723	58.067.659	91,11%
Alte rezerve tehnice	399.585.542	4,15%	44.939.419	98.913.756	183.385.210	81,89%
Total rezerve	9.619.159.557	100,00%	5.045.570.308	1.980.561.459	1.149.760.272	85,00%

	30.06.2019	Pondere în total	A10	A3	A8	Pondere clase semnificative
	lei	(%)	lei	lei	lei	(%)
Rezerva de prime	3.821.538.893	39,70%	1.444.565.058	1.121.247.350	558.910.653	81,77%
Rezerva de daune avizate	4.062.551.348	42,20%	2.559.767.748	584.208.374	296.042.525	84,68%
Rezerva de daune neavizate	1.354.076.997	14,07%	1.117.193.033	59.342.755	65.505.192	91,73%
Alte rezerve tehnice	389.033.659	4,04%	44.939.708	98.712.048	175.809.684	82,12%
Total rezerve	9.627.200.897	100,00%	5.166.465.547	1.863.510.527	1.096.268.054	84,41%

Rezerve tehnice constituite pentru asigurări de viață

Pentru activitatea de asigurări de viață, la data de 30.09.2019, societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute în valoare de 7.807.584.035 lei.

Dintre acestea, rezervele tehnice aferente clasei C1 Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare și cele aferente clasei C3 Asigurări de viață și anuități, legate de fonduri de investiții reprezintă împreună aproximativ 98,79% din total.

Creșterea valorii rezervelor tehnice în asigurările de viață este atât efectul subscrierii de noi riscuri, cât și al fluctuației valorii calculate a rezervelor ca urmare a modificării parametrilor incluși în baza tehnică (ex. randamentul fără risc utilizat pentru calculul valorii prezente a fluxurilor viitoare de încasări și plăți, rata bonusurilor anuale incluse în suma asigurată etc.).

Spre deosebire de asigurările generale unde polițele de asigurare au în general durata de 1 an sau mai puțin (rezervele constituite urmând să fie eliberate fie la momentul plății daunei, fie la finalul contractului), contractele de asigurare de viață au un orizont îndelungat de timp, ceea ce face ca rezervele tehnice să fie păstrate pe perioade lungi de timp și să se acumuleze gradual.

Tabelul 20 Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria asigurărilor de viață, la data de 30.09.2019

	30.09.2019 (lei)	Pondere în total (%)
Rezerva de prime	620.379.423	7,95%
Rezerva matematică	6.833.116.737	87,52%
Rezerva de beneficii și risturnuri	115.519.299	1,48%
Alte rezerve tehnice	238.568.576	3,06%
Total rezerve tehnice aferente asigurărilor de viață	7.807.584.035	100,00%

Tabelul 21 Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria asigurărilor de viață, la data de 30.06.2019

	30.06.2019 (lei)	Pondere în total (%)
Rezerva de prime	593.496.477	7,83%
Rezerva matematică	6.628.898.529	87,47%
Rezerva de beneficii și risturnuri	116.332.512	1,54%
Alte rezerve tehnice	239.647.448	3,16%
Total rezerve tehnice aferente asigurărilor de viață	7.578.374.966	100,00%

I.6. Lichiditatea societăților de asigurare

Coeficientul de lichiditate se determină ca raportul dintre activele lichide prevăzute de norme și obligațiile pe termen scurt ale asigurătorilor față de asigurați. Potrivit cerințelor de prudențialitate, valoarea acestuia trebuie să fie supraunitară.

La 30 septembrie 2019, coeficientul de lichiditate pentru fiecare dintre categoriile de asigurări, precum și elementele care contribuie la formarea acestuia au înregistrat următoarele valori:

Tabelul 22 Coeficientul de lichiditate pe fiecare dintre categoriile de asigurări la 30 septembrie 2019

	Titluri de stat (mil. lei)	Obligațiuni municipale (mil. lei)	Valori mobiliare tranzacționate (mil. lei)	Depozite (mil. lei)	Cont curent și Casierie (mil. lei)	Obligații pe termen scurt (mil. lei)	Coeficient de lichiditate
AG	4.921	34	348	483	860	3.090	2,15
AV	3.767	60	1.340	231	169	1.261	4,42

Tabelul 23 Coeficientul de lichiditate pe fiecare dintre categoriile de asigurări la 30 iunie 2019

	Titluri de stat (mil. lei)	Obligațiuni municipale (mil. lei)	Valori mobiliare tranzacționate (mil. lei)	Depozite (mil. lei)	Cont curent și Casierie (mil. lei)	Obligații pe termen scurt (mil. lei)	Coeficient de lichiditate
AG	4.726	34	354	629	721	3.004	2,15
AV	3.593	59	1.310	303	158	1.232	4,40

I.7. Reasigurarea

Pentru categoria asigurărilor generale

Pentru o parte importantă de produse de asigurări generale (ex. asigurările de catastrofă, asigurările de răspundere civilă), ca parte a strategiei proprii de management a riscurilor, asigurătorii apelează frecvent la diferite forme de contracte de cedare în reasigurare, limitând astfel dauna maximă suportată în cazul apariției unor evenimente asigurate cu impact financiar semnificativ.

La finalul lunii septembrie 2019, aproximativ 38% din primele brute subscrise au fost cedate în reasigurare, nivelul fiind în creștere comparativ cu aceeași perioadă a anului 2018, când se situa la 36,90%.

Tabelul 24 Evoluția PBS și a primelor nete de reasigurare aferente perioadei 2015 - 2019 pentru AG

Perioada	PBS (lei)	Prime nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare (%)
T3 2015	5.017.138.804	3.446.748.006	68,70%	31,30%
T3 2016	5.713.173.176	3.730.892.270	65,30%	34,70%
T3 2017	5.789.410.401	3.542.121.470	61,18%	38,82%
T3 2018	5.884.924.852	3.713.417.624	63,10%	36,90%
T3 2019	6.464.220.134	3.996.317.825	61,82%	38,18%

La finalul lunii septembrie 2019, aproximativ 42% din totalul indemnizațiilor brute plătite au fost cedate reasiguratorilor.

Tabelul 25 Evoluția IBP și a IBP nete de reasigurare aferente perioadei 2015 - 2019 pentru AG

Perioada	IBP (lei)	Indemnizații nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
T3 2015	2.877.416.858	2.042.461.952	70,98%	29,02%
T3 2016	2.639.460.118	1.777.489.714	67,34%	32,66%
T3 2017	2.957.268.887	1.856.543.894	62,78%	37,22%
T3 2018	3.526.518.510	2.191.856.599	62,15%	37,85%
T3 2019	4.169.900.048	2.421.969.964	58,08%	41,92%

Din rezervele tehnice brute existente la finele lunii septembrie 2019 circa 40% erau aferente cedărilor în reasigurare.

Tabelul 26 Evoluția rezervelor tehnice brute și a rezervelor tehnice nete de reasigurare aferente perioadei 2015 - 2019 pentru AG

Perioada	Rezerve tehnice brute (lei)	Rezerve tehnice nete de reasigurare (%)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
T3 2015	6.858.177.721	4.674.078.475	68,15%	31,85%
T3 2016	7.602.744.718	4.896.763.002	64,41%	35,59%
T3 2017	8.578.691.214	5.240.886.562	61,09%	38,91%
T3 2018	9.013.689.345	5.621.552.566	62,37%	37,63%
T3 2019	9.619.159.557	5.765.159.356	59,94%	40,06%

Pentru categoria asigurărilor de viață

În mod tradițional, există diferențe importante în ceea ce privește politica de reasigurare între activitățile de asigurări de viață și cele de asigurări generale. În cazul asigurărilor de viață, în general societățile de asigurare preiau o parte mult mai mare din riscul subscris.

Ca urmare a faptului că primele de asigurare sunt în general anticipate, iar despăgubirile, în caz de producerea evenimentului asigurat, sunt fixate prin contract pentru fiecare eveniment, deci mai predictibile, societățile de asigurări de viață nu apelează la fel de frecvent la cedarea în reasigurare ca cele de asigurări generale.

Tabelul 27 Evoluția PBS și a primelor nete de reasigurare aferente perioadei 2015 - 2019 pentru AV

Perioada	Prime brute subscrise (lei)	Prime nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
T3 2015	1.145.507.810	1.108.601.140	96,78%	3,22%
T3 2016	1.172.202.462	1.126.455.063	96,10%	3,90%
T3 2017	1.528.348.043	1.462.744.923	95,71%	4,29%
T3 2018	1.588.870.347	1.503.734.512	94,64%	5,36%
T3 2019	1.664.597.762	1.553.363.313	93,32%	6,68%

Tabelul 28 Evoluția IBP și a IBP nete de reasigurare aferente perioadei 2015 - 2019 pentru AV

Perioada	IBP (lei)	Indemnizații nete de reasigurare (lei)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
T3 2015	107.849.861	91.167.110	84,53%	15,47%
T3 2016	111.703.569	100.069.868	89,59%	10,41%
T3 2017	115.107.320	101.843.079	88,48%	11,52%
T3 2018	134.486.985	114.189.245	84,91%	15,09%
T3 2019	157.191.933	137.635.654	87,56%	12,44%

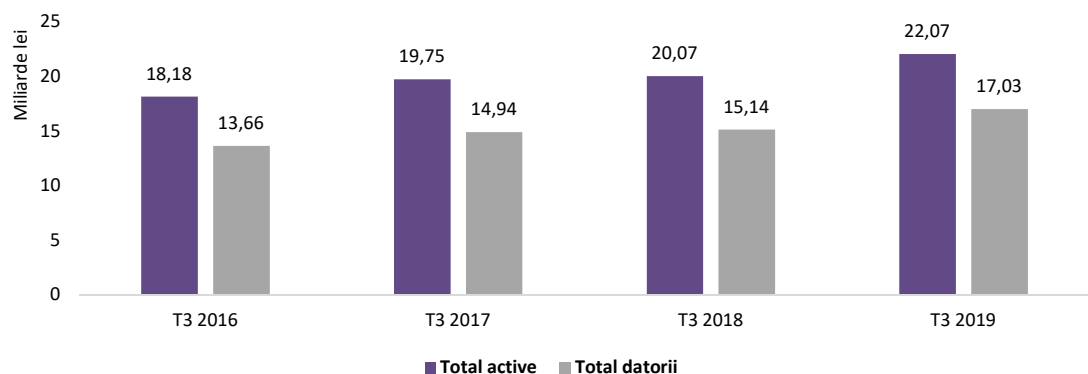
Tabelul 29 Evoluția rezervelor tehnice brute și a rezervelor tehnice nete de reasigurare aferente perioadei 2015 - 2019 pentru AV

Perioada	Rezerve tehnice brute (lei)	Rezerve tehnice nete de reasigurare (%)	Gradul de reținere	Gradul de cedare în reasigurare
T3 2015	5.572.661.617	5.542.228.019	99,45%	0,55%
T3 2016	6.150.572.154	6.117.996.803	99,47%	0,53%
T3 2017	6.841.193.804	6.807.164.580	99,50%	0,50%
T3 2018	7.253.515.263	7.207.071.594	99,36%	0,64%
T3 2019	7.807.584.035	7.755.853.703	99,34%	0,66%

I.8. Date statistice sub regimul Solvabilitate II

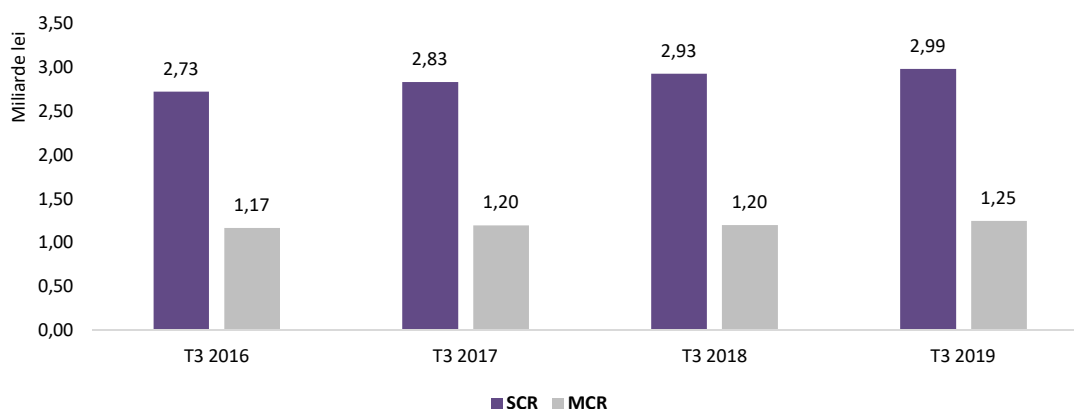
La finalul lunii septembrie a anului 2019, atât valoarea activelor, cât și cea a obligațiilor societăților de asigurare (măsurate conform principiilor regimului Solvabilitate II) au înregistrat modificări comparativ cu valorile înregistrate în aceeași perioadă a anului precedent. Activele totale au crescut cu 10%, iar datoriile totale ale societăților de asigurare au crescut cu 12,5% în primele nouă luni ale anului 2019 comparativ cu valoarea înregistrată în aceeași perioadă a anului anterior.

Figura 21 Evoluția activelor și datoriilor totale ale societăților de asigurare

Excedentul activelor față de datorii a fost de 5,04 miliarde lei la 30.09.2019, în creștere față de trimestrul III 2018.

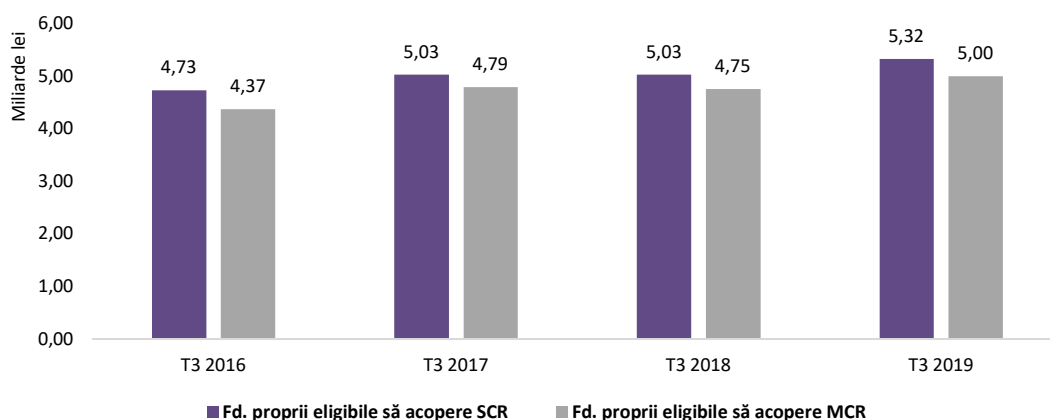
Figura 22 Evoluția cerinței de capital de solvabilitate (SCR) și a cerinței de capital minim (MCR)

O analiză comparativă între situația consemnată la sfârșitul lunii septembrie 2019 și cea existentă la finalul aceleiași perioade a anului 2018 indică o creștere a cerinței de capital de solvabilitate (SCR) cu aproximativ 53 milioane lei, respectiv o creștere cu circa 47 milioane lei în cazul cerinței de capital minim.

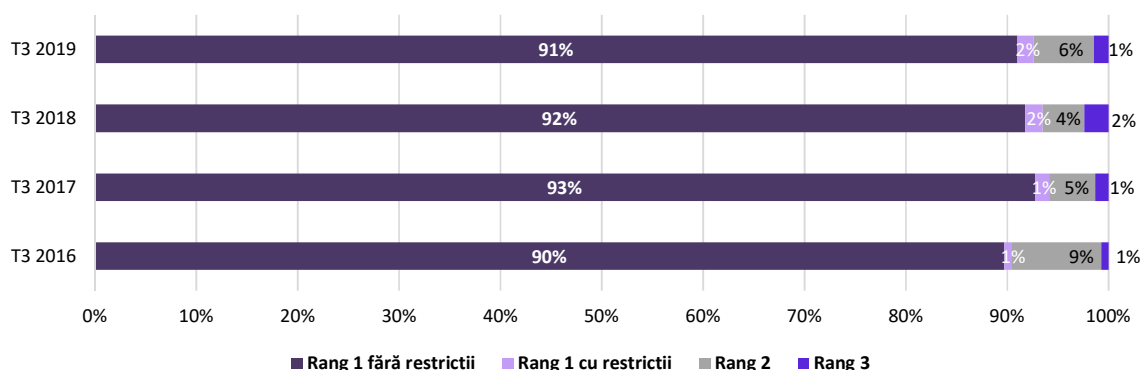
Valoarea fondurilor proprii eligibile să acopere cerința de capital de solvabilitate se afla la finalul celui de-al treilea trimestru al anului 2019 la nivelul de 5,3 miliarde lei, în creștere cu 5,9% comparativ cu valoarea înregistrată la 30 septembrie 2018.

Figura 23 Evoluția fondurilor proprii eligibile să acopere cerința de capital de solvabilitate

Valoarea agregată a fondurilor proprii eligibile să acopere SCR este formată prin însumarea fondurilor proprii ale societății clasificate pe cele 3 ranguri definite de regimul Solvabilitate II în funcție de criterii de calitate.

Figura 24 Evoluția structurii fondurilor proprii eligibile pentru a acoperi SCR

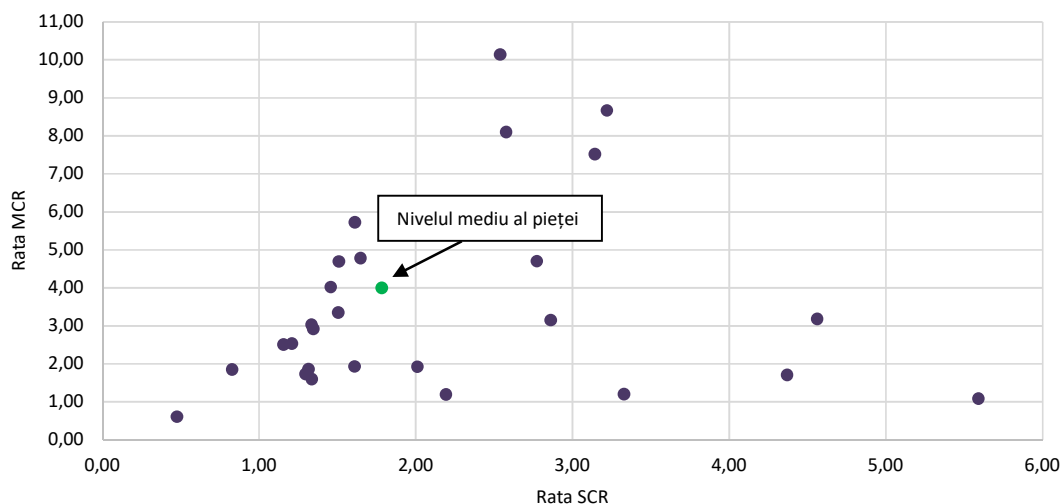
La sfârșitul lunii septembrie 2019, fondurile proprii eligibile să acopere SCR au atins nivelul de 5,3 miliarde lei, iar în ceea ce privește elementele componente, elementele de rang 1 fără restricții s-au menținut cu ponderea cea mai mare (91%).

Ponderea semnificativă a elementelor de rang 1 în total fonduri proprii eligibile indică faptul că, la nivel de piață, capitalul deținut de societățile de asigurare din România este de foarte bună calitate (preponderent capital propriu).

Ratele SCR și MCR

La sfârșitul lunii septembrie 2019 toate societățile îndeplineau cerințele necesarului de capital de solvabilitate (SCR), precum și cerințele minime de capital (MCR), cu excepția a două societăți de asigurare (companii fără activitate pe segmentul RCA și cu prezență redusă pe piață).

Figura 25 Distribuția societăților de asigurare în funcție de rata SCR/MCR la 30 septembrie 2019

La nivelul întregii piețe, ratele SCR și MCR au fost supraunitare în al treilea trimestru al anului 2019. Comparativ cu anul anterior, în trimestrul III 2019 rata SCR la nivelul pieței a înregistrat o creștere cu 1,2%, iar rata MCR la nivelul pieței a consemnat o creștere cu 4%, așa cum rezultă din următorul tabel:

Tabelul 30 Ratele SCR și MCR la nivelul pieței

	Trim. III 2016	Trim. III 2017	Trim. III 2018	Trim. III 2019
Rata SCR la nivelul pieței	1,73	1,77	1,71	1,78
Rata MCR la nivelul pieței	3,74	4,00	3,95	4,00

I.9. Asigurările de locuințe

Subscrierile aferente asigurărilor facultative de locuințe, pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2019, au înregistrat o creștere de aproximativ 10% comparativ cu aceeași perioadă din anul precedent, în timp ce indemnizațiile brute plătite au fost în creștere cu circa 51%, iar numărul de contracte noi încheiate în perioada de raportare a crescut cu 2%.

Tabelul 31 Dinamica numărului de contracte și a volumului de prime brute subscrise pentru asigurările facultative de locuințe

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
T3 2015	1.412.690	1.395.776	259.262.327	45.661.724
T3 2016	1.256.304	948.145	240.789.056	43.958.060
T3 2017	1.393.767	1.037.865	249.121.468	50.414.032
T3 2018	1.481.649	1.003.683	251.921.226	47.732.318
T3 2019	1.521.482	1.020.883	276.252.582	72.029.028

Asigurările obligatorii de locuințe sunt reprezentate de rezultatele activității Pool-ului de Asigurare Împotriva Dezastrelor (PAID). Conform prevederilor legale, PAID administrează sistemul de asigurare obligatorie a locuințelor, menit să acopere trei riscuri de bază specifice României: cutremur, inundații și alunecări de teren.

Comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior, la 30 septembrie 2019, numărul de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare s-a mărit cu circa 1%, primele brute subscrise au crescut cu aproximativ 2%, în timp ce indemnizațiile brute plătite au crescut semnificativ, cu peste 92%.

Tabelul 32 Evoluția asigurărilor obligatorii de locuințe

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
T3 2015	1.531.859	1.186.722	99.907.016	3.366.046
T3 2016	1.721.433	1.316.884	113.204.127	1.487.879
T3 2017	1.660.916	1.274.234	111.452.236	2.285.995
T3 2018	1.689.187	1.270.773	113.981.958	2.107.192
T3 2019	1.700.874	1.206.421	116.306.304	4.061.779

Pe ansamblul pieței asigurărilor de locuințe (obligatorii și facultative), la 30 septembrie 2019 s-a consemnat o creștere a primelor brute subscrise de aproximativ 7% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Tabelul 33 Evoluția asigurărilor de locuințe (obligatorii și facultative)

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
T3 2015	2.944.549	2.582.498	359.169.343	49.027.770
T3 2016	2.977.737	2.265.029	353.993.183	45.445.939
T3 2017	3.054.683	2.312.099	360.573.704	52.700.027
T3 2018	3.170.836	2.274.456	365.903.184	49.839.510
T3 2019	3.222.356	2.227.304	392.558.886	76.090.807

I.10. Asigurările de sănătate

Asigurările de sănătate au cumulat la finalul trimestrului III 2019 prime brute subscrise în valoare de aproximativ 296,6 milioane lei, în creștere cu aproximativ 30% față de aceeași perioadă a anului 2018:

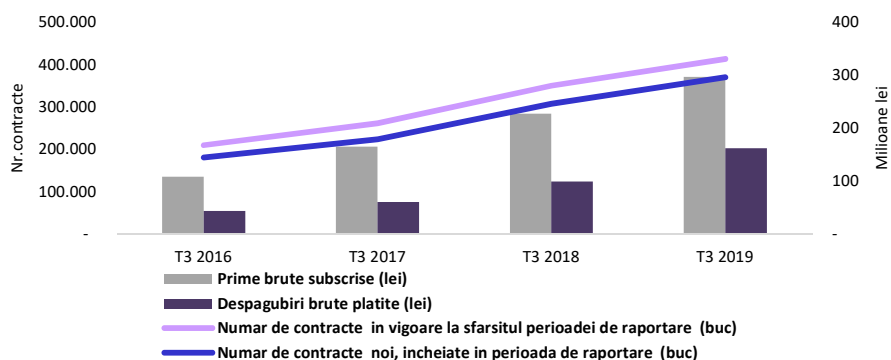
- primele brute subscrise (PBS) aferente asigurărilor generale (AG) sunt în sumă de 172,2 milioane lei, în creștere cu aproximativ 23% și reprezentând circa 58% din totalul PBS pentru activitatea de asigurări de sănătate;
- primele brute subscrise aferente asigurărilor de viață (AV) sunt în sumă de 124,4 milioane lei, în creștere față de anul anterior cu circa 43%.

Numărul contractelor în vigoare la finalul lunii septembrie 2019 la nivelul întregii piețe a asigurărilor de sănătate se situa la 412.988, în creștere cu circa 18% față de numărul contractelor în vigoare la finalul lunii septembrie 2018. Cele mai multe dintre contractele în vigoare (381.869, reprezentând peste 92% din numărul total de contracte) sunt încheiate pentru asigurări de sănătate asimilabile asigurărilor generale.

Tabelul 34 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări, în perioada 2016 - 2019

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
T3 2016	209.781	181.172	108.902.453	44.010.778
T3 2017	261.477	224.136	165.540.762	61.494.650
T3 2018	349.999	307.671	227.194.681	99.634.718
T3 2019	412.988	369.682	296.669.757	162.020.518

Figura 26 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări, în perioada 2016 – 2019

În trimestrul III 2019, societățile de asigurare autorizate și reglementate de ASF au raportat indemnizații brute plătite, cumulat pentru cele două categorii de asigurări, în sumă de aproximativ 162 milioane lei, astfel:

- 108 milioane lei sunt aferente contractelor de asigurări generale, înregistrând o majorare de aproximativ 58% față de aceeași perioadă a anului anterior;
- 54 milioane lei reprezintă sume plătite pentru indemnizații brute aferente asigurărilor de viață, înregistrând o creștere de circa 73% față de trimestrul III 2018.

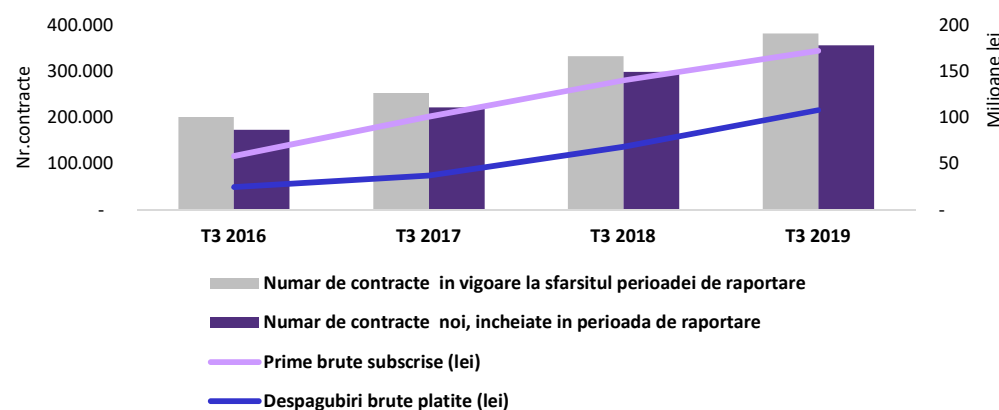
Asigurări de sănătate asimilabile activității de asigurări generale

Primele brute subscrise pentru asigurările de sănătate aferente activității de asigurări generale s-au situat la finalul lunii septembrie 2019 la o valoare de 172 milioane lei, în timp ce valoarea indemnizațiilor brute plătite a fost de circa 108 milioane lei.

Tabelul 35 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări generale, în perioada 2016 - 2019

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (lei)
T3 2016	201.910	174.016	58.413.305	25.042.739
T3 2017	252.910	222.015	101.120.773	37.588.157
T3 2018	333.383	298.893	140.273.892	68.550.878
T3 2019	381.869	356.607	172.205.013	108.245.601

Figura 27 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări generale, în perioada 2016 - 2019

Tabelul 36 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de volumul de prime brute subscrise pentru asigurările de sănătate aferente activității de asigurări generale în trimestrul III 2019

Nr. crt.	Societate	Cota de piață
1	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURARI S.A.	49,56%
2	GROUPAMA ASIGURARI S.A.	23,63%
3	GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	12,55%
4	OMNIASIG VIG (fosta BCR ASIGURARI VIG)	9,61%
5	ASITO KAPITAL S.A.	2,95%
TOTAL (1-5)		98,29%

Asigurări de sănătate asimilabile activității de asigurări de viață

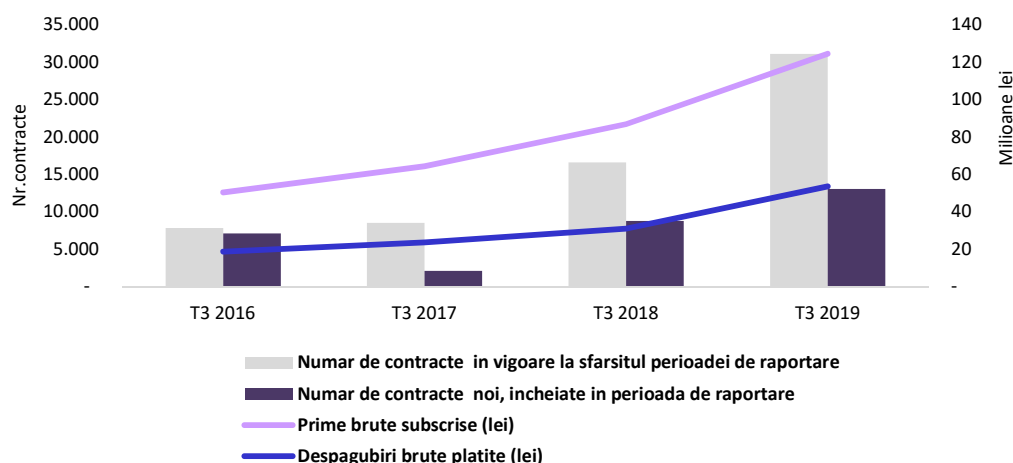
Comparativ cu aceeași interval a anului precedent, la finalul lunii septembrie 2019, numărul de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare din categoria asigurărilor de viață a crescut cu circa 87%, situându-se la un număr de 31.119 de contracte, în timp ce primele brute subscrise s-au situat la o valoare de aproximativ 124 milioane lei.

Tabelul 37 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări de viață în perioada 2016 - 2019

Perioada	Număr de contracte în vigoare la sfârșitul perioadei de raportare (buc)	Număr de contracte noi, încheiate în perioada de raportare (buc)	Prime brute subscrise (lei)	Indemnizații brute plătite (fără maturități) (lei)
T3 2016	7.871	7.156	50.489.148	18.968.039
T3 2017	8.567	2.121	64.419.989	23.906.493
T3 2018	16.616	8.778	86.920.789	31.083.840
T3 2019	31.119	13.075	124.464.744	53.774.917

Figura 28 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări de viață, în perioada 2016 – 2019

Tabelul 38 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de volumul de prime brute subscrise pentru asigurările de sănătate aferente activității de asigurări de viață în trimestrul III 2019

Nr. crt.	Societate	Cota de piață
1	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE S.A.	65,78%
2	NN ASIGURARI DE VIATA SA	20,72%
3	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	11,47%
4	BRD ASIGURARI DE VIATA S.A.	1,51%
5	BCR ASIGURARI DE VIATA VIENNA INSURANCE GROUP S.A.	0,41%
6	ERGO ASIGURARI DE VIATA S.A.	0,07%
TOTAL		99,96%

I.11. Evoluția pieței de asigurări de răspundere civilă auto RCA, subscrise pe teritoriul României în primele nouă luni ale anului 2019

La 30 septembrie 2019, pe piața asigurărilor își desfășurau activitatea următorii 9 asigurători autorizați de ASF pentru activități de asigurare RCA: Allianz-Tiriac Asigurări SA, Asigurarea Românească - Asirom Vienna Insurance Group SA, Societatea de Asigurare - Reasigurare City Insurance SA, Euroins România Asigurare - Reasigurare SA, Generali Romania Asigurare Reasigurare SA, Grawe Romania Asigurare SA, Groupama Asigurări SA, Omniasig Vienna Insurance Group SA și Uniqa SA.

Începând cu data de 3 martie 2017 compania Euro Insurances Dac practică servicii pentru clasa A10 (RCA) în baza libertății de prestare a serviciilor (FOS), iar la 30 septembrie 2019, aceasta avea subscrieri în valoare de 7,2 milioane lei. De asemenea, sucursala WATFORD Insurance Company Europe și-a început activitatea pe piața RCA în trimestrul III 2018, în baza dreptului de stabilire pe teritoriul României (FOE), la 30 septembrie 2019 înregistrând un nivel al primelor brute subscrise de 74,9 milioane lei.

Cota de piață

În primele trei trimestre din anul 2019, gradul de concentrare rămâne semnificativ pentru primii asigurători din top, astfel că **primii 2 asigurători cumulează aproximativ 71%** din portofoliul de asigurări RCA din România.

Tabelul 39 Cota de piață aferentă asigurărilor RCA la 30 septembrie 2019

Nr. crt.	Societate	Cota de piață (%)
1	CITY INSURANCE	38,95%
2	EUROINS	31,67%
TOTAL (1-2)		70,62%
3	OMNIASIG VIG	7,93%
4	ALLIANZ - TIRIAC	6,95%
5	GROUPAMA	5,36%
6	GENERALI	3,00%
7	ASIROM VIG	2,80%
8	GRAWE	2,30%
9	UNIQA	1,05%
TOTAL		100,00%

Companiile cu cea mai mare pondere în piața de asigurări RCA au fost City Insurance, Euroins și Omniasig VIG care dețineau împreună peste jumătate din piață (68% la 31.12.2018, respectiv 79% la 30.09.2019).

Tabelul 40 Evoluția cotelor de piață înregistrate pentru asigurările RCA 2015 – T3 2019

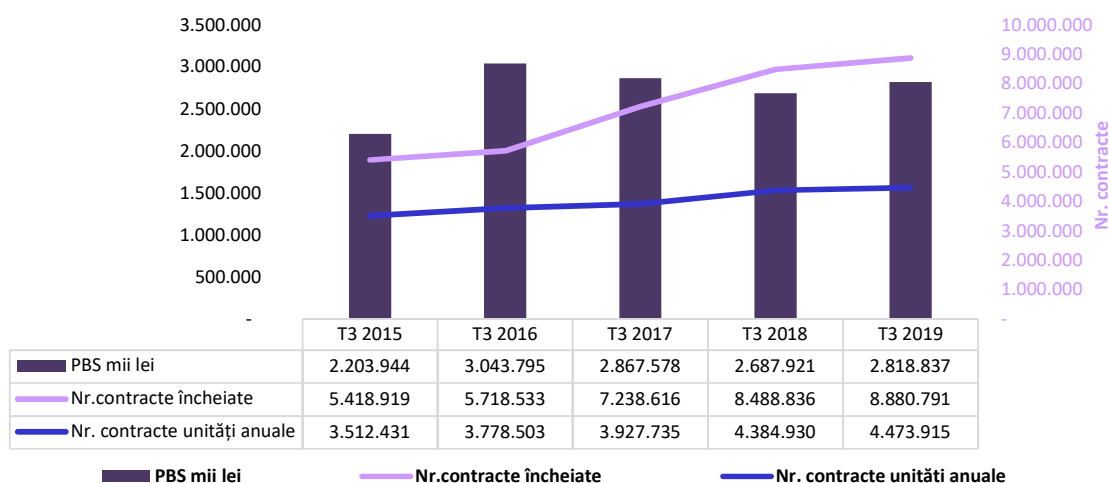
Nr. crt.	Societate	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	T3 2019
1	EUROINS	22,00%	20,57%	27,42%	26,60%	31,67%
2	ASIROM VIG	12,70%	17,34%	15,08%	12,00%	2,80%
3	CITY INSURANCE	10,40%	16,14%	30,10%	33,32%	38,95%
4	OMNIASIG VIG	10,20%	8,92%	6,76%	7,90%	7,93%
5	ALLIANZ - TIRIAC	8,20%	9,49%	7,74%	8,38%	6,95%
6	GROUPAMA	5,60%	7,00%	5,54%	6,56%	5,36%
7	UNIQA	3,80%	4,91%	2,58%	1,14%	1,05%
8	GENERALI	1,90%	5,09%	4,66%	3,28%	3,00%
9	GRAWE	0,00%	0,00%	0,13%	0,83%	2,30%

Evoluția primelor

Valoarea totală a primelor de asigurare subscrise pentru asigurările RCA în primele 9 luni ale anului 2019 a atins valoarea de aproximativ 2,82 miliarde lei, restul până la totalul clasei A10 reprezentând asigurările transportatorului pentru marfa transportată în calitate de căraș și asigurările RCA subscrise pe teritoriul altor state membre UE în baza dreptului de liberă prestare a serviciilor. Comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, valoarea primelor brute subscrise a crescut cu circa 5%.

Exprimat în unități anuale (pentru a ține seama de durata diferită a polițelor), numărul de contracte RCA încheiate până la 30 septembrie 2019 a fost de 4,47 milioane contracte, ușor în creștere față de aceeași perioadă a anului anterior. În același timp, primele brute subscrise pentru RCA au avut o evoluție descendentă începând cu anul 2016, primele trei trimestre ale anului 2019 marcând o ușoară revenire a acestora.

Figura 29 Evoluția primelor brute subscrise pentru RCA aferente perioadei T3 2015 – T3 2019

La 30 septembrie 2019, cele mai mari ponderi au fost deținute de polițele cu o valabilitate de 6 luni, respectiv 12 luni. Se remarcă o tendință ascendentă pentru polițele de asigurare cu o valabilitate de o lună.

Tabelul 41 Pondere număr contracte încheiate în perioadă în total contracte în funcție de perioada contractată, T3 2015 – T3 2019

Perioada	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018	T3 2019
Pe perioada de 12 luni	36,05%	38,96%	31,41%	29,67%	28,65%
Pe perioada de 11 luni	0,00%	0,00%	0,05%	0,07%	0,01%
Pe perioada de 10 luni	0,00%	0,00%	0,02%	0,02%	0,02%
Pe perioada de 9 luni	0,00%	0,00%	0,05%	0,07%	0,08%
Pe perioada de 8 luni	0,00%	0,00%	0,07%	0,09%	0,10%
Pe perioada de 7 luni	0,00%	0,00%	0,09%	0,12%	0,10%
Pe perioada de 6 luni	56,24%	52,87%	42,66%	34,48%	34,35%
Pe perioada de 5 luni	0,00%	0,00%	0,09%	0,09%	0,05%
Pe perioada de 4 luni	0,00%	0,00%	0,23%	0,25%	0,18%
Pe perioada de 3 luni	0,00%	0,00%	4,59%	6,74%	5,67%
Pe perioada de 2 luni	0,00%	0,00%	2,47%	3,58%	3,27%
Pe perioada de 1 lună	7,70%	8,17%	18,28%	24,80%	27,51%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Din punct de vedere al structurii portofoliilor de clienți, în primele nouă luni ale anului 2019, ponderea contractelor încheiate cu persoane fizice la nivelul întregii piețe s-a menținut la nivelul de aproximativ 80%.

Tabelul 42 Pondere număr contracte încheiate în perioadă în total contracte în funcție de contractant (persoană fizică sau persoană juridică) – T3 2015 – T3 2019

	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018	T3 2019
Persoane fizice	78,73%	78,38%	79,94%	79,93%	79,65%
Persoane juridice	21,27%	21,62%	20,06%	20,07%	20,35%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Evoluția primei medii RCA

Pe ansamblul întregii piețe, prima medie RCA anualizată a crescut cu aproximativ 3% la 30 septembrie 2019 comparativ cu aceeași perioadă din anul precedent, înregistrând valoarea de 630 lei.

Tabelul 43 Evoluția primei medii RCA anualizate în perioada T3 2015 – T3 2019

	T3 2015*	T3 2016*	T3 2017*	T3 2018**	T3 2019**
Total piață	627	806	706	613	630
Persoane fizice	438	521	529	440	463
Persoane juridice	1.239	1.719	1.300	1.210	1.195

*Primele medii RCA au fost calculate utilizând unitățile anuale de expunere pentru care s-au luat în considerare duratele polițelor de 1, 6 sau 12 luni.

** Prima medie RCA a fost calculată utilizând unitățile anuale de expunere pentru care s-au luat în considerare toate duratele polițelor.

Pentru a ilustra modalitatea de calcul a primei medii este prezentat mai jos calculul detaliat pentru 30 septembrie 2019.

Tabelul 44 Prima medie RCA la 30 septembrie 2019

	Total	Persoane fizice	Persoane juridice
Număr contracte încheiate în perioadă:	8.880.791	7.073.526	1.807.265
Pe perioada de 12 luni	2.543.965	1.796.790	747.175
Pe perioada de 11 luni	1.086	480	606
Pe perioada de 10 luni	2.172	1.294	878
Pe perioada de 9 luni	7.484	5.978	1.506
Pe perioada de 8 luni	8.692	6.881	1.811
Pe perioada de 7 luni	8.711	7.442	1.269
Pe perioada de 6 luni	3.050.834	2.661.493	389.341
Pe perioada de 5 luni	4.687	3.278	1.409
Pe perioada de 4 luni	16.044	10.815	5.229
Pe perioada de 3 luni	503.753	407.974	95.779
Pe perioada de 2 luni	290.622	247.975	42.647
Pe perioada de 1 lună	2.442.741	1.923.126	519.615
Prime subscrise RCA (lei) din care:	2.818.836.874	1.596.661.789	1.222.175.084
Cu valabilitate pentru 12 luni	1.528.817.793	684.834.289	843.983.504
Cu valabilitate pentru 11 luni	886.050	210.235	675.816
Cu valabilitate pentru 10 luni	1.322.100	395.616	926.484
Cu valabilitate pentru 9 luni	2.570.165	1.470.028	1.100.137
Cu valabilitate pentru 8 luni	2.319.767	1.359.955	959.812
Cu valabilitate pentru 7 luni	2.260.278	1.414.128	846.149
Cu valabilitate pentru 6 luni	863.642.903	647.716.818	215.926.086
Cu valabilitate pentru 5 luni	1.448.123	634.532	813.591
Cu valabilitate pentru 4 luni	3.805.507	2.033.653	1.771.853
Cu valabilitate pentru 3 luni	111.065.102	76.888.500	34.176.602
Cu valabilitate pentru 2 luni	42.452.458	32.560.744	9.891.714
Cu valabilitate pentru o lună	258.246.627	147.143.291	111.103.336
Prima medie RCA pentru contracte pe 12 luni (calculată ca raport între volumul primelor subscrise pentru contracte cu valabilitate 12 luni și număr contracte RCA cu valabilitate 12 luni) - lei	601	381	1.130
Prima medie anualizată RCA pentru contracte pe 6 luni (calculată ca raport între volumul primelor subscrise pentru contracte cu valabilitate 6 luni și număr contracte RCA cu valabilitate 6 luni, înmulțit cu 2) - lei	566	487	1.109
Prima medie anualizată RCA pentru contracte pe 1 lună (calculată ca raport între volumul primelor subscrise pentru contracte cu valabilitate 1 lună și număr contracte RCA cu valabilitate 1 lună, înmulțit cu 12) - lei	1.269	918	2.566
Unități anuale de expunere	4.473.915	3.451.021	1.022.894
Prima medie RCA anualizată (PBS împărțit la unități anuale de expunere) - lei	630	463	1.195

Evoluția daunelor

Dauna medie RCA plătită pentru vătămări corporale în primele 9 luni ale anului 2019 s-a diminuat comparativ cu aceeași perioadă din anul precedent cu aproximativ 7%, iar cea pentru daune materiale a crescut cu circa 12%.

Figura 30 Evoluția despăgubirilor plătite în perioada T3 2015 – T3 2019 pentru vătămări corporale și numărul de dosare de daună plătite aferente

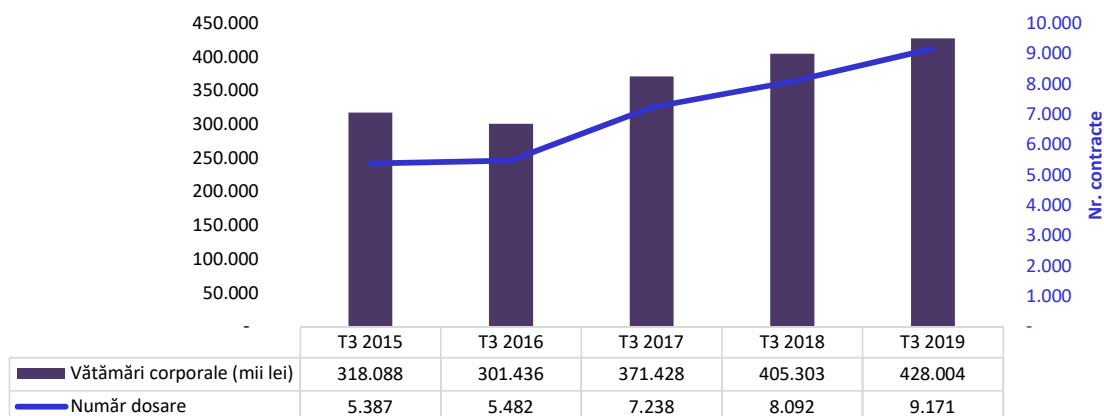
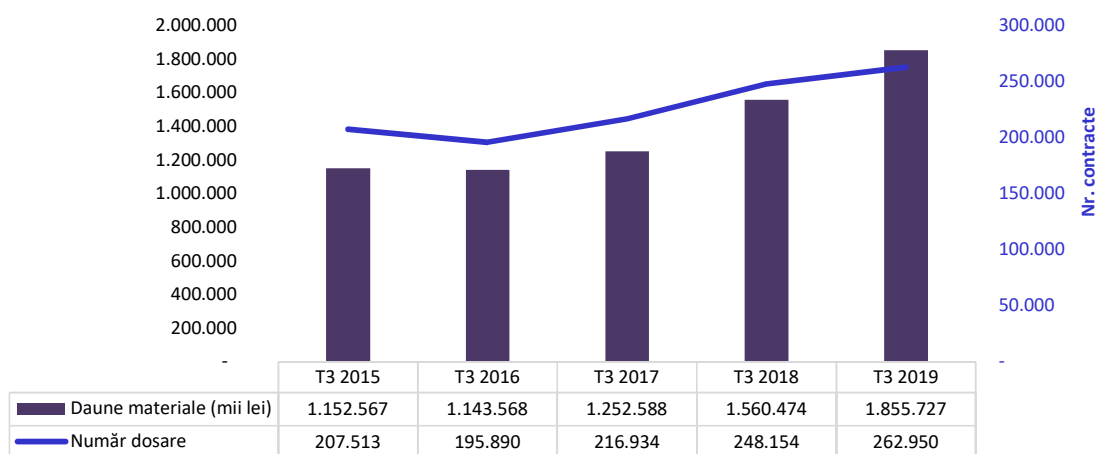
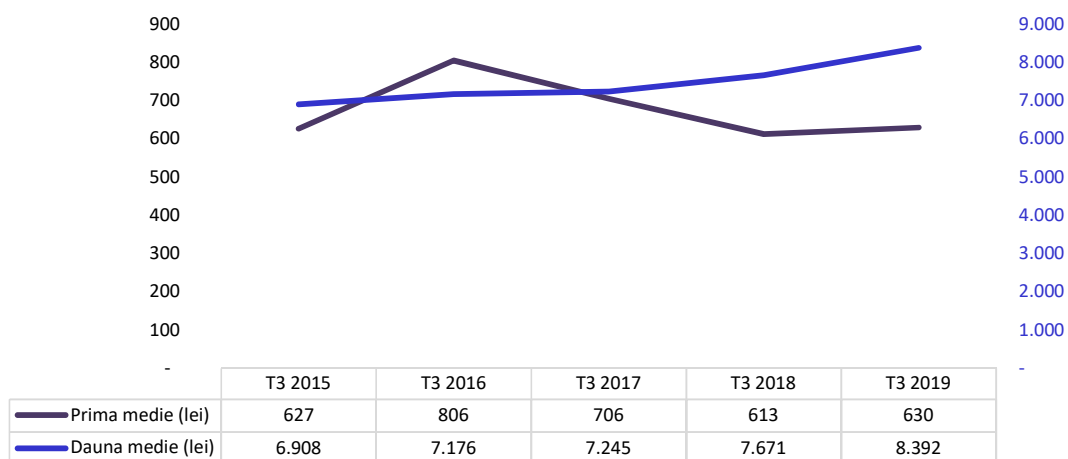

Figura 31 Evoluția despăgubirilor plătite în perioada T3 2015 – T3 2019 pentru daune materiale și numărul de dosare de daună plătite aferente

Pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2019, comparativ cu anul trecut, prima medie a înregistrat o creștere cu aproximativ 3%, în timp ce dauna medie a crescut cu 9%.

Figura 32 Evoluția primei medii și a daunei medii (lei) în perioada T3 2015 – T3 2019

Tabelul 45 Evoluția daunelor plătite RCA - vătămări corporale

	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018	T3 2019
Daune plătite PF	186.620.526	182.787.099	226.596.473	258.288.422	257.880.340
Daune plătite PJ	131.467.795	118.649.161	144.831.726	147.014.924	170.123.704
Total daune plătite	318.088.321	301.436.260	371.428.199	405.303.346	428.004.044

Tabelul 46 Evoluția daunelor plătite RCA - daune materiale

	T3 2015	T3 2016	T3 2017	T3 2018	T3 2019
Daune plătite PF	644.227.002	631.380.502	727.730.731	935.410.523	1.123.278.881
Daune plătite PJ	508.339.551	512.187.323	524.856.790	625.063.402	732.448.192
Total daune plătite	1.152.566.553	1.143.567.825	1.252.587.521	1.560.473.925	1.855.727.073

Figura 33 Evoluția daunei medii plătite pentru RCA - vătămări corporale

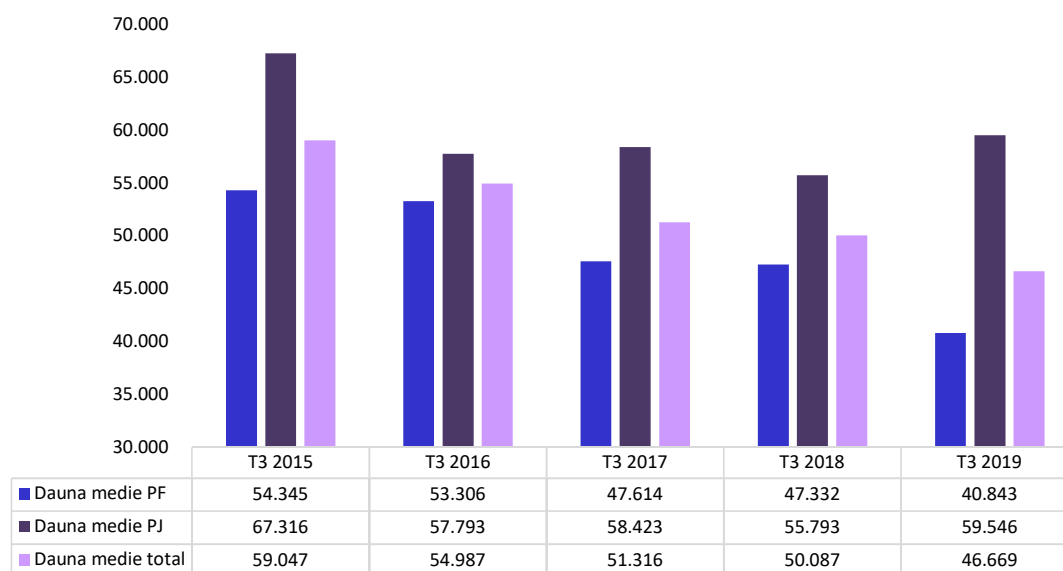
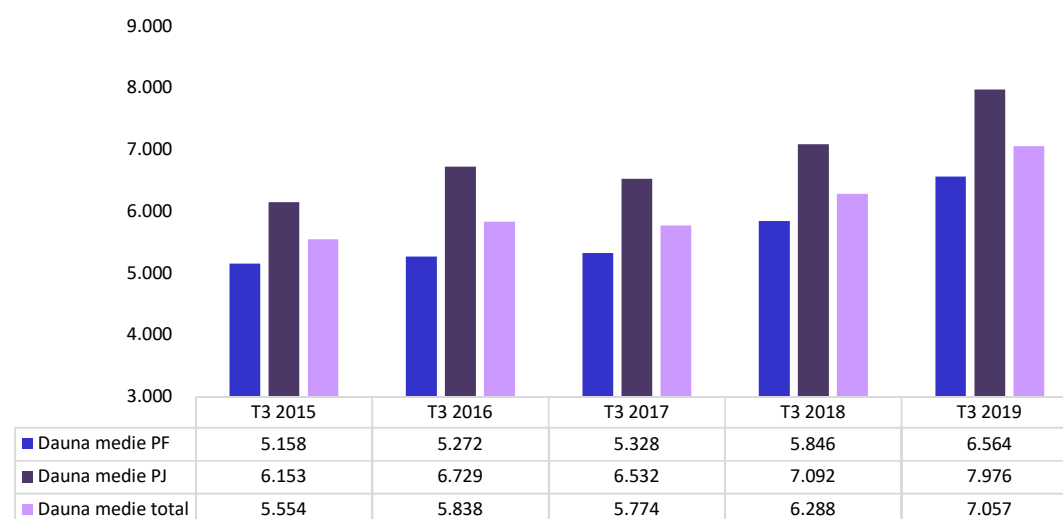
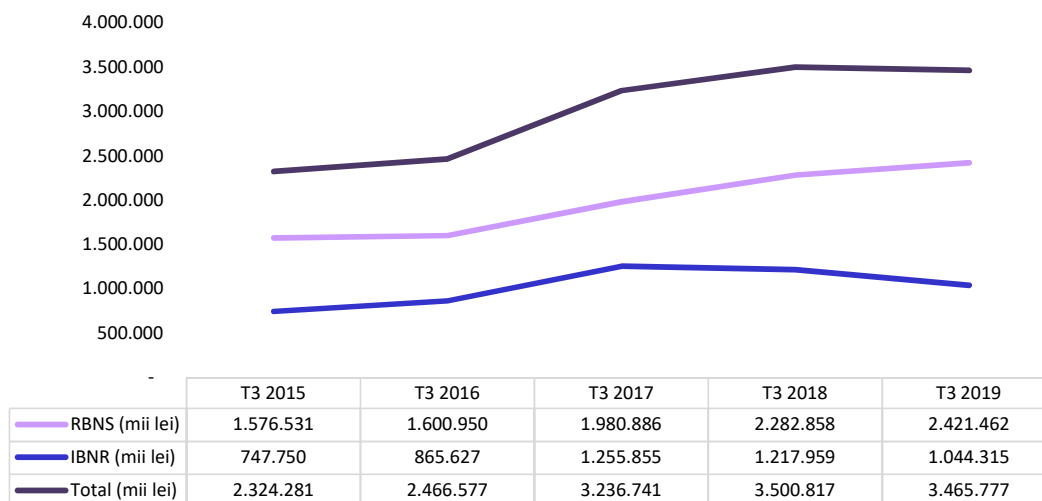

Figura 34 Evoluția daunei medii plătite pentru RCA - daune materiale

Pentru a avea o imagine de ansamblu asupra cheltuielilor efective cu daunele trebuie avută în vedere și variația rezervelor tehnice constituite de către societăți pentru daunele avizate și încă neplătite (RBNS) precum și pentru daunele întâmplare, dar încă neavizate și deci neplătite (IBNR).

Figura 35 Evoluția RBNS și IBNR în perioada T3 2015 – T3 2019

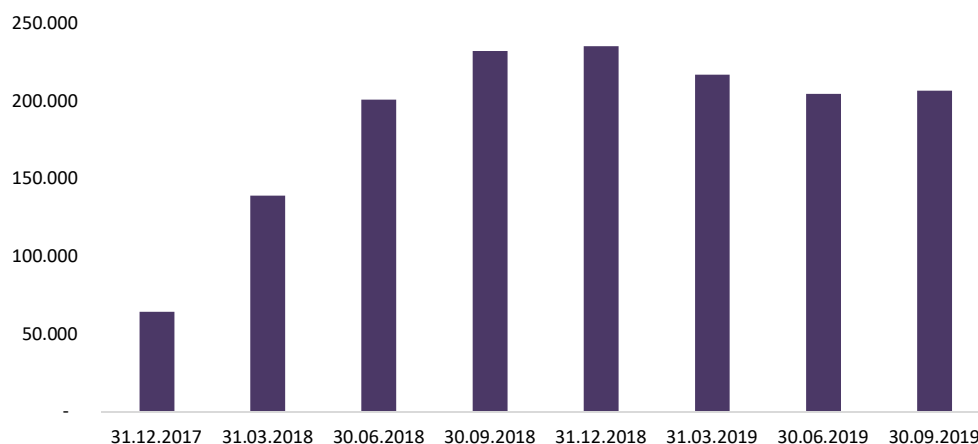

I.12. Clauza de decontare directă

Decontarea directă, ca serviciu auxiliar de gestionare a daunelor de către asiguratorii RCA a propriilor asigurați, a fost definită și implementată prin Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie. Modalitatea de decontare directă este prevăzută în Norma nr. 20/2017 privind asigurările auto din România.

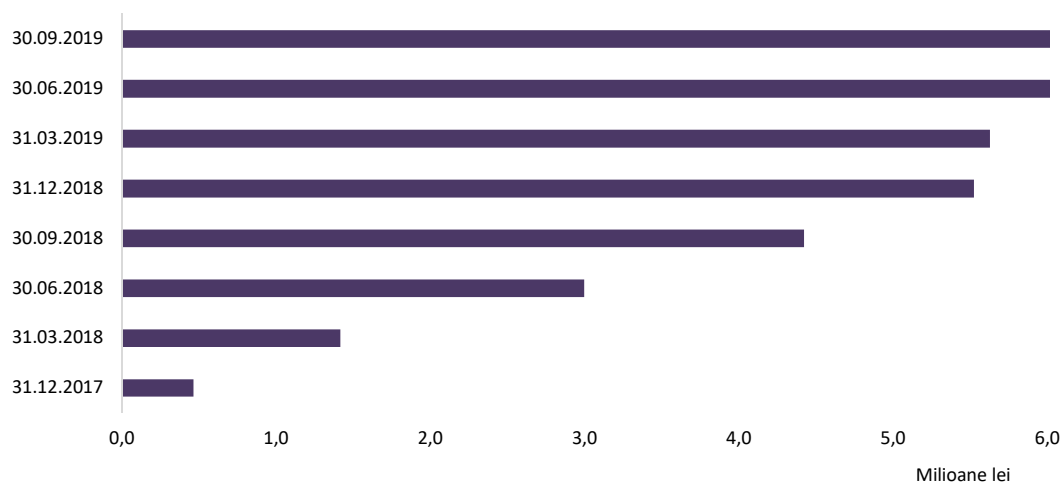
În primele nouă luni din anul 2019, asiguratorii RCA, autorizați și supravegheați de ASF, au încheiat un număr de 160.777 clauze de decontare directă, primele brute subscrise aferente acestora fiind de 15.366.043 lei. Astfel, a rezultat o primă medie anualizată de 107 lei. La data de 30.09.2019 erau în vigoare un număr de 206.799 clauze de decontare directă.

Figura 36 Evoluția numărului de clauze de decontare directă în vigoare la sfârșitul perioadei

Totodată, în primele nouă luni din anul 2019, asiguratorii RCA au plătit un număr de 3.731 dosare de daună aferente clauzei de decontare directă, în valoare totală de 25.287.758 lei, rezultând o daună medie plătită per dosar de 6.778 lei. La data de 30.09.2019, în soldul rezervei de daună avizată erau înregistrate 1.423 dosare de daună, în valoare estimată de 9.900.621 lei.

Figura 37 Evoluția rezervei de daună avizată aferentă clauzei de decontare directă, la sfârșitul perioadei

II. Sucursale

La 30 septembrie 2019, activau pe piața asigurărilor 11 sucursale în baza dreptului de stabilire (FOE - freedom of establishment), dintre care 8 au practicat activitate de asigurări generale (AG) și 3 au practicat activitate de asigurări de viață (AV).

II.1. Prime brute subscrise de către sucursale (AG și AV)

Sucursalele au cumulat, la finalul lunii septembrie 2019, prime brute subscrise în valoare de 682,05 milioane lei, în creștere cu aproximativ 42% față de aceeași perioadă a anului precedent:

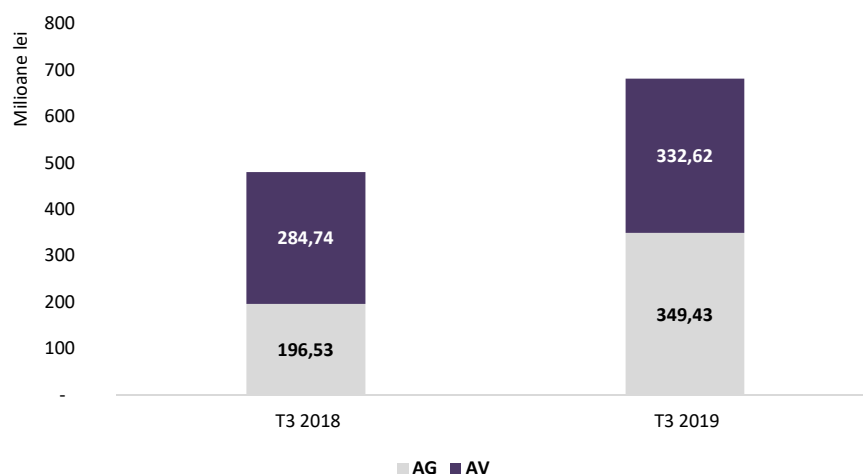
- primele brute subscrise (PBS) aferente asigurărilor generale (AG) sunt în sumă de 349,43 milioane lei, în creștere față de aceeași perioadă a anului precedent cu aproximativ 78%;
- primele brute subscrise aferente asigurărilor de viață (AV) sunt în sumă de 332,62 milioane lei, în creștere față de aceeași perioadă a anului anterior cu circa 17%.

Tabelul 47 Dinamica repartizării pe segmente de asigurare în perioada 2018 – 2019

	T3 2018	T3 2019
AG	196.532.020	349.429.521
AV	284.740.609	332.619.375
TOTAL	481.272.628	682.048.896
Pondere AG (%)	40,84%	51,23%
Pondere AV (%)	59,16%	48,77%

Figura 38 Evoluția volumului de prime brute subscrise (lei) în perioada 2018 – 2019

II.2. Indemnizații brute plătite de sucursale (IBP)

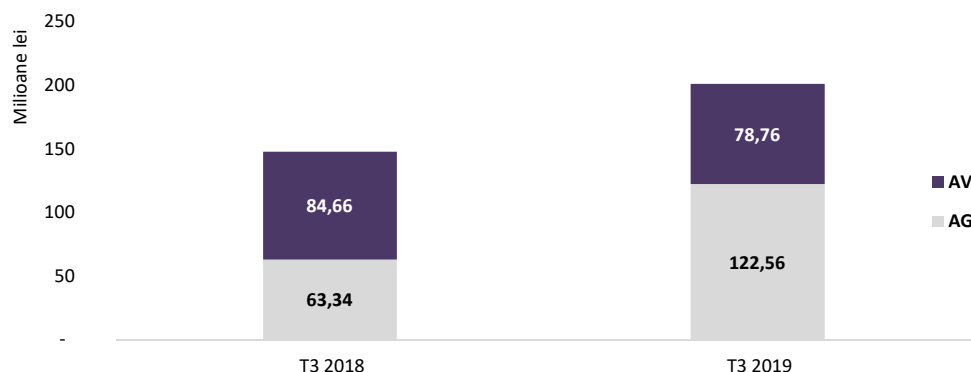
În trimestrul III 2019, sucursalele au raportat indemnizații brute plătite, cumulat pentru cele două categorii de asigurări, în sumă de circa 201,33 milioane lei, astfel:

- 122,56 milioane lei sunt aferente contractelor de asigurări generale (60,88% din totalul indemnizațiilor brute plătite), înregistrând o creștere de aproximativ 93% față de perioada anterioară;
- 78,76 milioane lei reprezintă sume plătite pentru indemnizații brute (inclusiv maturități și răscumpărări), aferente asigurărilor de viață;

Tabelul 48 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări, pentru asigurări generale și de viață (milioane lei)

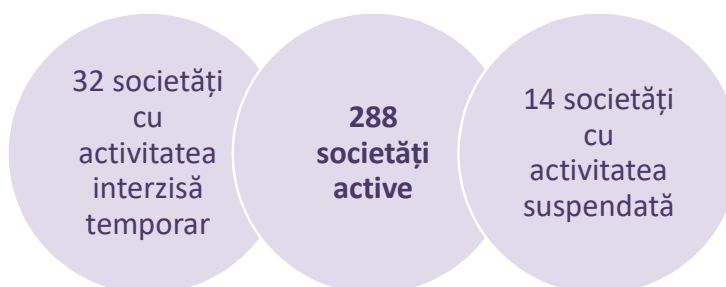
	T3 2018	T3 2019
AG	63.335.450	122.561.626
AV	84.656.485	78.763.940
TOTAL	147.991.935	201.325.566
Pondere AG (%)	42,80%	60,88%
Pondere AV (%)	57,20%	39,12%

Figura 39 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări, pentru asigurări generale și de viață în perioada 2018 – 2019

III. Brokerii de asigurare și/sau reasigurare

La sfârșitul lunii septembrie 2019, figurau înregistrați în evidențele Autorității de Supraveghere Financiară un număr de **334 de brokeri de asigurare și/sau reasigurare autorizați**, din care:

III.1. Activitatea de intermediere în asigurări

Analiza centralizată a raportărilor transmise de companiile de brokeraj, la data de 30.09.2019, a arătat o creștere a valorii primelor intermediare pentru asigurări generale și asigurări de viață, de 12,36%, de la 4.703.677.321 lei la 5.285.132.103 lei față de aceeași perioadă a anului 2018. Această evoluție s-a datorat creșterii volumului de prime intermediare atât pentru activitatea de asigurări generale(+12,74%), cât și pentru sectorul asigurărilor de viață (+2,5%). Valorile cuprind și intermedierea pentru societățile de asigurare venite în România în baza libertății de a presta servicii, dreptului de stabilire și altele. Valoarea totală a primelor intermediare pentru acestea a fost de 348.094.135 lei, reprezentând 6,59% din total prime intermediare.

Această evoluție a avut loc pe fondul unei creșteri agregate a volumului de prime brute subscrise de 8,76%, din care 9,84% a fost aferentă asigurărilor generale, iar 4,77% asigurărilor de viață. Asigurările de viață au rămas la aproximativ aceeași pondere ca și anul trecut (20,48%) în totalul primelor brute subscrise raportate de societățile de asigurare autorizate în România.

Tabelul 49 Evoluția gradului de intermediere

Perioada	Prime brute subscrise (lei)			Prime intermediare (lei)			Grad de intermediere (%)		
	Total din care:	AG	AV	Total din care:	AG	AV	Total	AG	AV
30.09.2015	6.162.646.614	5.017.138.804	1.145.507.810	3.758.291.761	3.667.643.120	90.648.641	60,99	73,10	7,91
30.09.2016	6.885.375.638	5.713.173.176	1.172.202.462	4.567.924.683	4.455.026.556	112.898.127	66,34	77,98	9,63
30.09.2017	7.317.758.444	5.789.410.401	1.528.348.043	4.627.945.235	4.484.358.821	143.586.413	63,24	79,93	9,39
30.09.2018	7.473.795.199	5.884.924.852	1.588.870.347	4.703.667.321	4.532.181.697	171.485.624	62,93	77,01	10,79
30.09.2018	8.128.817.896	6.464.220.134	1.664.597.762	5.285.132.103	5.109.362.187	175.769.916	65,02	79,04	10,56

În perioada 01.01.2019 - 30.09.2019, companiile de brokeraj au intermediat 65% din volumul total al primelor brute subscrise de asigurători pentru cele două categorii de asigurare (5.285.132.103 lei), în creștere față de perioada similară a anului 2018 când primele intermediare au fost în sumă de 4.703.667.321 lei (63%).

O pondere semnificativă în totalul primelor intermediare pentru asigurări generale (5.285.132.103 lei) o dețin următoarele clase:

- clasa A10, Asigurări de răspundere civilă pentru vehicule (RCA + CMR), reprezintă 52,67% (2.691.106.812 lei);
- clasa A3, Asigurări de mijloace de transport terestru (CASCO), reprezintă 23,91% (1.221.692.676 lei);
- clasa A8, Asigurări de incendiu și alte calamități naturale, reprezintă 8,53% (435.603.899 lei);

- clasa A9, Asigurări pentru alte daune sau pierderi legate de alte bunuri decât cele menționate la clasele 3-7, reprezintă 3,31% (168.932.983 lei);
- clasa A2, Asigurări de sănătate, reprezintă 3,11% (158.707.122 lei);
- clasa A13, Asigurări de răspundere civilă generală, exclusiv cea menționată la clasele 10-12, reprezintă 2,56% (130.687.545 lei);
- clasa A15, Asigurări de garanții, reprezintă 2,45% (124.967.253 lei);
- restul claselor reprezintă 3,48% din total prime intermediare asigurări generale.

Volumul primelor intermediare de companiile de brokeraj pe principalele clase de asigurare a crescut cu aproximativ 11%.

Clasa de asigurări generale	Volum de prime intermediare		Dinamica
	Trim. III 2018	Trim. III 2019	
A10	2.416.736.684	2.691.106.812	+11,35%
A3	1.093.347.528	1.221.692.676	+11,74%
A8	404.746.308	435.603.899	+7,62%
Total Clase A10, A3, A8	3.914.830.520	4.348.403.387	+11,08%

Figura 40 Ponderea claselor de asigurări în total prime de asigurare intermediare (asigurări generale) la 30.09.2019

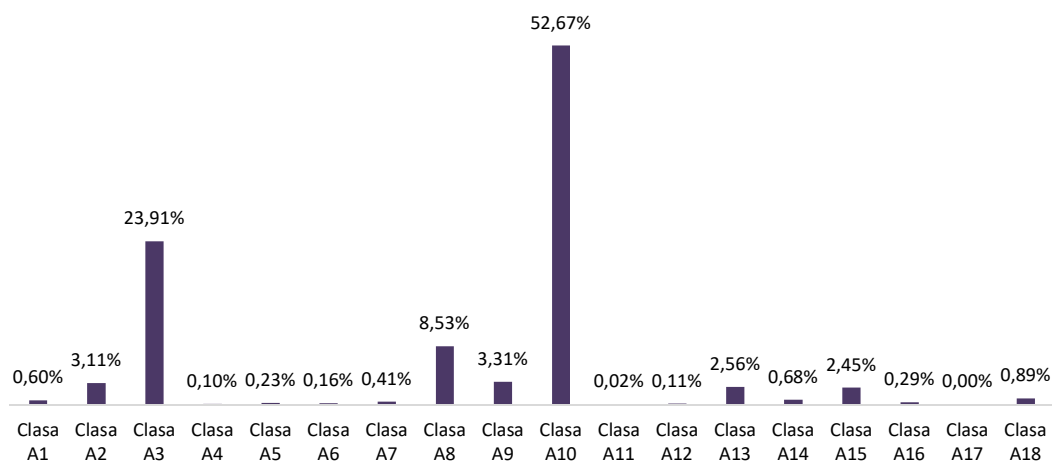
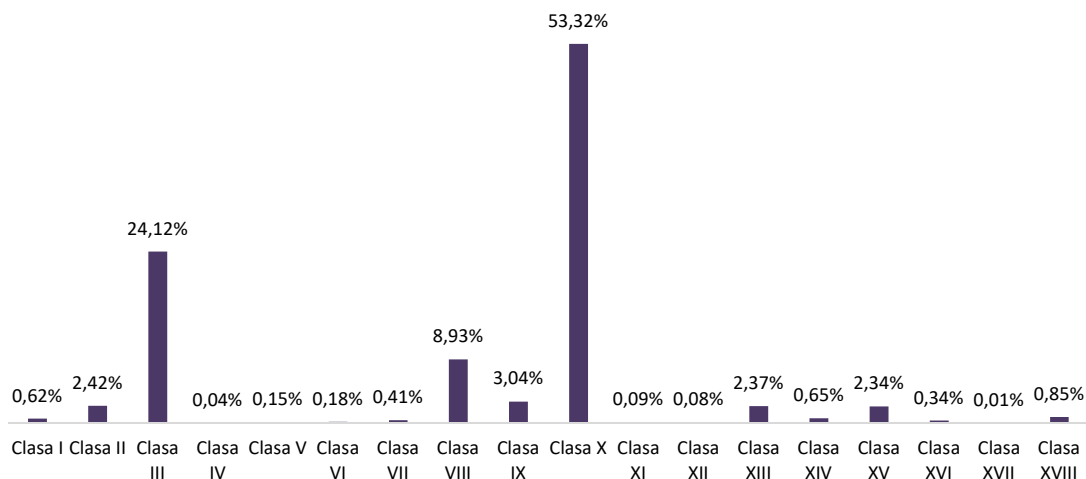

Figura 41 Ponderea claselor de asigurări în total prime de asigurare intermediare (asigurări generale) la 30.09.2018

O pondere semnificativă în totalul primelor intermediare în asigurări de viață (175.769.916 lei) o dețin următoarele clase:

- clasa C1, "Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare", în cuantum de 152.654.170 lei, respectiv 86,85% din totalul primelor intermediare pentru categoria asigurărilor de viață;
- clasa C3, "Asigurări de viață și anuități, care sunt legate de fonduri de investiții (unit-linked)", în valoare de 22.780.873 lei, respectiv 12,96% din totalul primelor intermediare pentru categoria asigurărilor de viață;
- celelalte clase de asigurări de viață au reprezentat 0,19% din primele intermediare pentru această categorie.

Figura 42 Ponderea claselor de asigurări în total prime intermediare (asigurări de viață) la 30.09.2018

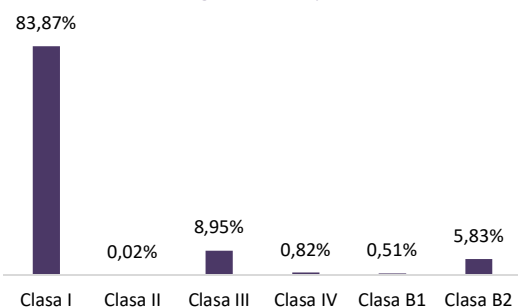
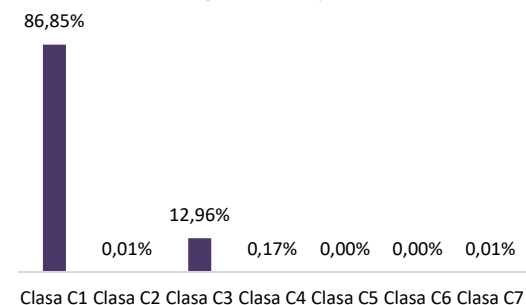

Figura 43 Ponderea claselor de asigurări în total prime intermediare (asigurări de viață) la 30.09.2019

Raportat la trimestrul 3 al anului 2018, în 2019 au fost înregistrate creșteri ale volumelor de prime intermediare pe ambele tipuri de clase de asigurare, asigurările de viață cu componentă investițională având o creștere mai pronunțată. Astfel, apreciem că există o creștere a interesului de economisire pe termen lung prin intermediul acestor polițe de asigurare de viață, prin care consumatorii/asigurații devin investitori pasivi pe piața de capital. Creșterea pe segmentul polițelor de viață tradiționale a fost mult mai mică, dar raportul sau diferența între cele două tipuri de asigurări de viață este în continuare foarte mare.

Clasa de asigurare de viață	Volum de prime intermediare		Dinamica
	T3 2018	T3 2019	
C1	143.825.174	152.654.170	+6,14%
C3	15.350.222	22.780.873	+48,41%

Tabelul 50 Situația primelor 10 companii de brokeraj în funcție de valoarea primelor de asigurare distribuite, cumulate la data de 30.09.2019

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Cota de piață
1	SAFETY BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	7,40%
2	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	7,01%
3	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	5,52%
4	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE S.A.	5,47%
5	INTER BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	5,00%
6	DAW MANAGEMENT - BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	4,10%
7	CAMPION BROKER DE ASIGURARE SI REASIGURARE S.R.L.	3,71%
8	UNICREDIT INSURANCE BROKER S.R.L.	3,56%
9	PORSCHE BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	2,65%
10	MILLENIUM INSURANCE BROKER (M.I.B.) S.A.	2,19%
Total 1-10		46,62%

Tabelul 51 Situația primelor 10 companii de brokeraj care au intermediat asigurări de viață, cumulate la data de 30.09.2019

Nr. crt.	Denumire companie de brokeraj	Cota de piață
1	AMSTERDAM BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	48,10%
2	OVB ALLFINANZ ROMANIA BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	12,92%
3	KUNDEN BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	11,22%
4	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	4,75%
5	AON ROMANIA BROKER DE ASIGURARE - REASIGURARE S.R.L.	2,93%
6	DESTINE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE S.R.L.	2,44%
7	RCI BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	2,17%
8	WILLIS TOWERS WATSON ROMANIA-BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE S.R.L.	2,07%
9	CAMPION BROKER DE ASIGURARE SI REASIGURARE S.R.L.	1,82%
10	SAFE INVEST ROMANIA BROKER DE ASIGURARE S.R.L.	1,47%
Total 1-10		89,88%

Tabelul 52 Activitatea de intermediere a companiilor de brokeraj pentru societățile de asigurare/reasigurare venite în România în baza libertății de a presta servicii, a dreptului de stabilire, precum și a altor asigurători/reasigurători, la data de 30.09.2019

Categorie	Volum prime intermediare în perioada 01.01.2019 - 30.09.2019 (lei)	Pondere
Asigurători autorizați de A.S.F.	4.901.033.341	92,73%
Asigurători FOS și FOE	348.094.135	6,59%
Asigurători extracomunitari, reasigurători, alți asigurători	36.004.627	0,68%
Total prime de asigurare intermediare	5.285.132.103	100,00%

III.2.Venituri obținute din activitatea de intermediere în asigurări

În piața din România, veniturile companiilor de brokeraj provin din contractele de intermediere încheiate cu societățile de asigurare, fiind un model de remunerare bazat pe comision. Mai puțin de 2% din veniturile raportate provin din alte activități în legătură cu obiectul de activitate (de ex. consultanță și inspecții de risc, asistență acordată clienților în cazul unei daune).

În primele 9 luni ale anului 2019 companiile de brokeraj au raportat venituri obținute din activitatea de intermediere în asigurări în valoare de 936.596.747 lei, în creștere cu 17,10% față de aceeași perioadă de referință a anului trecut (799.697.526 lei).

Analizând structura veniturilor obținute din activitatea de intermediere în asigurări de companiile de brokeraj pe clase de **asigurări generale** creșterea este de 15,88% (de la 739.199.487 lei la 856.578.525 lei).

Situația evoluției veniturilor din activitatea de distribuție în asigurări, pentru perioada 2017-2019, este următoarea:

Venituri din activitatea de intermediere (lei)	2017	2018	2019
	708.306.649	799.697.526	936.596.747

Ponderea veniturilor din activitatea de intermediere în volumul de prime intermediare la nivelul pieței de brokeraj a fost de 17,72% (comision mediu), pe segmentul asigurărilor generale acesta fiind de 16,76%, iar pe segmentul asigurărilor de viață 43,30%.

Listă tabele

Tabelul 1 Evoluția și prognoza PIB în perioada 2017 – 2021	3
Tabelul 2 Datoria guvernamentală brută (% în PIB)	3
Tabelul 3 Dinamica repartizării pe segmente de asigurare în primele 9 luni aferente perioadei 2015 – 2019	9
Tabelul 4 Dinamica primelor brute subscrise pe clase de asigurări în primele 9 luni aferente perioadei 2015 – 2019	10
Tabelul 5 Societățile cu cele mai mari volume de prime brute subscrise și ponderea lor în total piață (asigurări generale și de viață) în primele 9 luni ale anului 2019	12
Tabelul 6 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de primele brute subscrise pentru asigurările generale în primele 9 luni ale anului 2019	12
Tabelul 7 Structura pe clase de asigurări generale.....	13
Tabelul 8 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de primele brute subscrise pentru asigurările de viață în primele 9 luni ale anului 2019	14
Tabelul 9 Structura pe clase de asigurări de viață	15
Tabelul 10 Evoluția numărului total de contracte de asigurare în vigoare la finalul trimestrului III în perioada 2015-2019 ...	16
Tabelul 11 Evoluția numărului de contracte de asigurare, pentru asigurările generale, în vigoare la finalul trimestrului III în perioada 2015-2019	16
Tabelul 12 Evoluția numărului de contracte de asigurare, pentru asigurările de viață, în vigoare la finalul trimestrului III în perioada 2015-2019	17
Tabelul 13 Dinamica indemnizațiilor brute plătite inclusiv maturități și răscumpărări pentru asigurări generale și de viață în primele 9 luni aferente perioadei 2015-2019.....	18
Tabelul 14 Societățile de asigurare cu cel mai mare volum de indemnizații brute plătite pentru asigurări generale	18
Tabelul 15 Societățile de asigurări cu cel mai mare volum de indemnizații brute plătite, maturități și răscumpărări pentru asigurările de viață	19
Tabelul 16 Evoluția ratei daunei și a ratei combinate a daunei pentru principalele clase de asigurări generale	22
Tabelul 17 Evoluția valorii cheltuielilor de achiziție și administrare, precum și a cheltuielilor cu comisioanele în primele 9 luni aferente perioadei 2017 - 2019.....	22
Tabelul 18 Evoluția ponderii cheltuielilor cu comisioanele în prime brute subscrise în primele 9 luni aferente perioadei 2017 – 2019.....	22
Tabelul 19 Structura rezervelor tehnice brute pentru asigurărilor generale la 30.09.2019 comparativ cu 30.06.2019	23
Tabelul 20 Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria asigurărilor de viață, la data de 30.09.2019	24
Tabelul 21 Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria asigurărilor de viață, la data de 30.06.2019	24
Tabelul 22 Coeficientul de lichiditate pe fiecare dintre categoriile de asigurări la 30 septembrie 2019	24
Tabelul 23 Coeficientul de lichiditate pe fiecare dintre categoriile de asigurări la 30 iunie 2019	24
Tabelul 24 Evoluția PBS și a primelor nete de reasigurare aferente perioadei 2015 - 2019 pentru AG.....	25
Tabelul 25 Evoluția IBP și a IBP nete de reasigurare aferente perioadei 2015 - 2019 pentru AG	25
Tabelul 26 Evoluția rezervelor tehnice brute și a rezervelor tehnice nete de reasigurare aferente perioadei 2015 - 2019 pentru AG.....	25
Tabelul 27 Evoluția PBS și a primelor nete de reasigurare aferente perioadei 2015 - 2019 pentru AV	26
Tabelul 28 Evoluția IBP și a IBP nete de reasigurare aferente perioadei 2015 - 2019 pentru AV.....	26
Tabelul 29 Evoluția rezervelor tehnice brute și a rezervelor tehnice nete de reasigurare aferente perioadei 2015 - 2019 pentru AV	26
Tabelul 30 Ratele SCR și MCR la nivelul pieței	29
Tabelul 31 Dinamica numărului de contracte și a volumului de prime brute subscrise pentru asigurările facultative de locuințe.....	29
Tabelul 32 Evoluția asigurărilor obligatorii de locuințe	29
Tabelul 33 Evoluția asigurărilor de locuințe (obligatorii și facultative)	29
Tabelul 34 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări, în perioada 2016 - 2019	30
Tabelul 35 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări generale, în perioada 2016 - 2019	31
Tabelul 36 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de volumul de prime brute subscrise pentru asigurările de sănătate aferente activității de asigurări generale în trimestrul III 2019	31
Tabelul 37 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări de viață în perioada 2016 - 2019.....	31
Tabelul 38 Clasamentul societăților de asigurare în funcție de volumul de prime brute subscrise pentru asigurările de sănătate aferente activității de asigurări de viață în trimestrul III 2019	32
Tabelul 39 Cota de piață aferentă asigurărilor RCA la 30 septembrie 2019	33
Tabelul 40 Evoluția cotelor de piață înregistrate pentru asigurările RCA 2015 – T3 2019	33
Tabelul 41 Pondere număr contracte încheiate în perioadă în total contracte în funcție de perioada contractată, T3 2015 – T3 2019	34

Tabelul 42 Pondere număr contracte încheiate în perioadă în total contracte în funcție de contractant (persoană fizică sau persoană juridică) –T3 2015 – T3 2019	34
Tabelul 43 Evoluția primei medii RCA anualizate în perioada T3 2015 – T3 2019	35
Tabelul 44 Prima medie RCA la 30 septembrie 2019.....	35
Tabelul 45 Evoluția daunelor plătite RCA - vătămări corporale.....	37
Tabelul 46 Evoluția daunelor plătite RCA - daune materiale.....	37
Tabelul 47 Dinamica repartizării pe segmente de asigurare în perioada 2018 – 2019.....	39
Tabelul 48 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări, pentru asigurări generale și de viață (milioane lei).....	40
Tabelul 49 Evoluția gradului de intermediere	41
Tabelul 50 Situația primelor 10 companii de brokeraj în funcție de valoarea primelor de asigurare distribuite, cumulate la data de 30.09.2019	43
Tabelul 51 Situația primelor 10 companii de brokeraj care au intermediat asigurări de viață, cumulate la data de 30.09.2019	44
Tabelul 52 Activitatea de intermediere a companiilor de brokeraj pentru societățile de asigurare/reasigurare venite în România în baza libertății de a presta servicii, a dreptului de stabilire, precum și a altor asigurători/reasigurători, la data de 30.09.2019	44

Listă figuri

Figura 1 Evoluția indicelui sentimentului economic.....	4
Figura 2 Structura investițională agregată a societăților de asigurare din SEE (Trim. II 2019)	4
Figura 3 Structura investițională agregată a societăților de asigurare din România (Trim. II 2019).....	5
Figura 4 Evoluția ponderii activității de asigurări de viață în funcție de volumul de prime brute subscrise	5
Figura 5 Ratele cerinței de capital de solvabilitate (SCR) și a cerinței minime de capital (MCR) (Trim. II 2019)	6
Figura 6 Evoluția volumului de prime brute subscrise în primele 9 luni aferente perioadei 2015 – 2019	9
Figura 7 Distribuția PBS pentru asigurările generale în cele 8 regiuni de dezvoltare din România.....	11
Figura 8 Distribuția PBS pentru asigurările de viață în cele 8 regiuni de dezvoltare din România	11
Figura 9 Evoluția volumului de prime brute subscrise pe clase de asigurări generale (milioane lei)	13
Figura 10 Dinamica structurii pe clase de asigurări generale	14
Figura 11 Evoluția volumului de prime brute subscrise pe clase de asigurări de viață (milioane lei).....	15
Figura 12 Dinamica structurii pe clase de asigurări de viață	15
Figura 13 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări pentru asigurări generale și de viață (milioane lei)	17
Figura 14 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite AG (milioane lei)	19
Figura 15 Dinamica structurii pe clase a indemnizațiilor brute plătite pentru categoria asigurărilor generale	19
Figura 16 Evoluția ratei daunei și a ratei combinate a daunei pentru principalele clase de asigurări generale în primele 9 luni aferente perioadei 2017 – 2019	20
Figura 17 Distribuția ratelor combinate ale daunei pentru clasa A3 în primele 9 luni ale anului 2019 comparativ cu perioada similară a anului 2018	21
Figura 18 Distribuția ratelor combinate ale daunei pentru clasa A10 în primele 9 luni ale anului 2019 comparativ cu perioada similară a anului 2018	21
Figura 19 Evoluția valorii cheltuielilor de achiziție și administrare, precum și a cheltuielilor cu comisioanele în primele 9 luni aferente perioadei 2017 – 2019	22
Figura 20 Evoluția ponderii cheltuielilor cu comisioanele în prime brute subscrise (%)	22
Figura 21 Evoluția activelor și datoriilor totale ale societăților de asigurare	26
Figura 22 Evoluția cerinței de capital de solvabilitate (SCR) și a cerinței de capital minim (MCR)	27
Figura 23 Evoluția fondurilor proprii eligibile să acopere cerința de capital de solvabilitate.....	27
Figura 24 Evoluția structurii fondurilor proprii eligibile pentru a acoperi SCR	28
Figura 25 Distribuția societăților de asigurare în funcție de rata SCR/MCR la 30 septembrie 2019	28
Figura 26 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări, în perioada 2016 – 2019	30
Figura 27 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări generale, în perioada 2016 - 2019	31
Figura 28 Evoluția asigurărilor de sănătate la nivelul întregii piețe de asigurări de viață, în perioada 2016 – 2019	32
Figura 29 Evoluția primelor brute subscrise pentru RCA aferente perioadei T3 2015 – T3 2019.....	34
Figura 30 Evoluția despăgubirilor plătite în perioada T3 2015 – T3 2019 pentru vătămări corporale și numărul de dosare de daună plătite aferente.....	36
Figura 31 Evoluția despăgubirilor plătite în perioada T3 2015 – T3 2019 pentru daune materiale și numărul de dosare de daună plătite aferente.....	36
Figura 32 Evoluția primei medii și a daunei medii (lei) în perioada T3 2015 – T3 2019	36
Figura 33 Evoluția daunei medii plătite pentru RCA - vătămări corporale	37
Figura 34 Evoluția daunei medii plătite pentru RCA - daune materiale	37
Figura 35 Evoluția RBNS și IBNR în perioada T3 2015 – T3 2019	38
Figura 36 Evoluția numărului de clauze de decontare directă în vigoare la sfârșitul perioadei	38
Figura 37 Evoluția rezervei de daună avizată aferentă clauzei de decontare directă, la sfârșitul perioadei.....	39
Figura 38 Evoluția volumului de prime brute subscrise (lei) în perioada 2018 – 2019.....	40
Figura 39 Evoluția volumului de indemnizații brute plătite, inclusiv maturități și răscumpărări, pentru asigurări generale și de viață în perioada 2018 – 2019	40
Figura 40 Ponderea claselor de asigurări în total prime de asigurare intermediare (asigurări generale) la 30.09.2019.....	42
Figura 41 Ponderea claselor de asigurări în total prime de asigurare intermediare (asigurări generale) la 30.09.2018.....	42
Figura 42 Ponderea claselor de asigurări în total prime intermediare (asigurări de viață) la 30.09.2018.....	43
Figura 43 Ponderea claselor de asigurări în total prime intermediare (asigurări de viață) la 30.09.2019.....	43

Anexă 1 Clasele de asigurare

Asigurări generale

A1 – accidente

A2 - sănătate

A3 - vehicule terestre, exclusiv materialul feroviar rulant

A4 - material feroviar rulant

A5 - aeronave

A6 - nave maritime, lacustre și fluviale

A7- bunuri în transit

A8 - incendiu și calamități naturale (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3-A7)

A9 - grindină, îngheț și alte riscuri decât cele prevăzute în clasa A8 (pentru alte bunuri decât cele asigurabile în clasele A3-A7)

A10 - răspundere civilă auto, pentru utilizarea vehiculelor auto terestre, inclusiv răspunderea transportatorului

A11 - răspundere civilă pentru utilizarea aeronavelor, inclusiv răspunderea transportatorului

A12 - răspundere civilă pentru utilizarea vaselor maritime, lacustre și fluviale, inclusiv răspunderea transportatorului

A13 - răspundere civilă generală, exclusiv cea menționată la clasele A10-A12

A14 - credit

A15 - garanții

A16 - pierderi financiare

A17 - protecție juridică

A18 - asistență pentru persoane aflate în dificultate în timpul deplasărilor ori absenței de la domiciliu sau reședința obișnuită

Asigurări de viață

C1 - asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare

C2 - asigurări de căsătorie și de naștere

C3 - asigurări de viață și anuități legate de fondurile de investiții

C4 - tontine

C5 - operațiuni de capitalizare bazate pe calcule actuariale

C6 - administrarea fondurilor colective de pensii

C7 - operațiunile legate de durata vieții umane, conform legislației asigurărilor sociale

A1 – accidente

A2 - sănătate